

ADEVĂRUL

de **CLUJ** ziar independent

ANUL IV NR. 701
JOI
3 SEPTEMBRIE 1992
8 PAGINI 10 LEI

PARTIDA NAȚIONALĂ și supraorganizațiile apolitice

Tot mai multe voci, dintre cele mai autorizate, atrag atenția asupra unui fapt devenit, de acum, un loc comun pentru orice individ cu putere de percepție și conștiință nealterate. Existența biologică a multora dintre noi, dar și a României ca stat suveran, sînt în pericol. Prezența acestuia se sesizează mai greu, sau deloc, din două motive. Unii indivizi nu doresc să-l recepteze sau dacă l-au perceput nu-l recunosc public existența, fiindcă o astfel de poziție ar afecta interesele de partid și succesul unor acțiuni în curs de desfășurare. În al doilea rînd, pericolul la care mă refer este contestat de unele grupări, deoarece el nu este iminent și nici suficient de evident. Dar confuzia cea mai gravă provine din faptul că în cadrul formațiunii politice care a prezentat cele mai mari garanții au fost infiltrate elemente interesate să împingă țara în acest pericol.

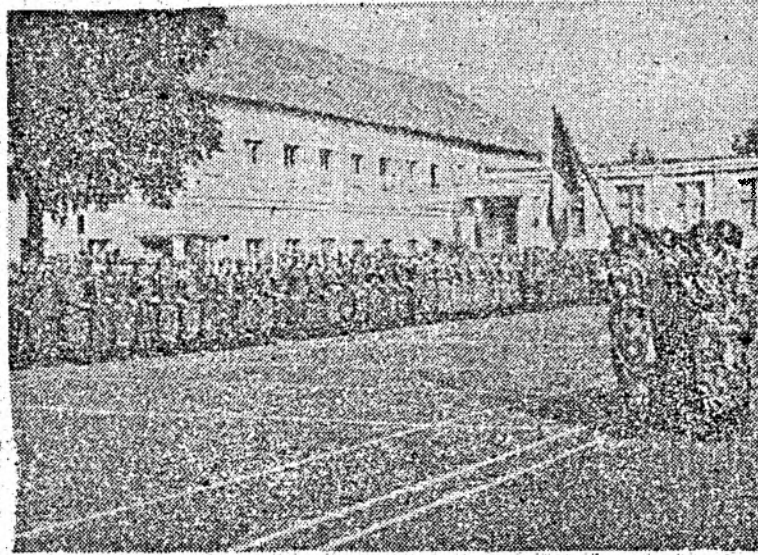
La granițele României nu sînt concentrate forțe ostile în interior nu se găsește nici un soldat străin, iar armele noastre se află în castel. Mai mult, nici o țară nu a revendicat în mod oficial părți din teritoriul nostru. Și totuși România se află pe marginea prăpastiei din multe puncte de vedere. În plan economic situația este catastrofală. Producția industrială a ajuns la jumătate față de cea obținută în 1980, iar agricultura nu mai poate hrăni o populație de 23 de milioane de oameni, necum 125 milioane, cît reprezintă potențialul ei natural. Dependența de exterior este atât de mare și de diversificată, încît statutul economic actual al țării este de semi-colonie. Creșterea șomajului și

cronicizarea stării de sărăcie a unei mari părți a populației nu poate să nu antreneze convulsii sociale serioase, mai ales că tot mai mulți oameni devin conștienți de faptul că nu tranziția la economia de piață în sine, ca proces inevitabil și de dorit, este cauza acestei stări de lucruri, ci o politică deliberată și susținută de forțe mai mult sau mai puțin oculte. Cele din exterior acționează sub paravanul unor organizații monetare mondiale, a unor fundații culturale sau pur și simplu prin finanțarea directă a grupurilor autohtone colaboraționiste cu viitorii ocupanți sau cu actualii spoliatori ai bogățiilor țării. Forțele interne care lucrează din greu la demolarea economiei și a integrității teritoriale nu sînt atât de oculte. Ele se cunosc și se recunosc pînă și de către copii. Una s-a aflat la centru-stînga spectrului politic și la conducerea guvernului, alte, situate la dreapta, după ce s-au retras de pe străzi s-au înarmat bine cu dolari, cu proceduri calomnioase și denumiri derutante față de adevăratele lor intenții, pentru a prelua cu orice preț puterea în țară, chiar dacă, pentru aceasta trebuie să o aservescă noilor înalte Porți. Și pentru a reuși aceste forțe interne, pînă mai ieri adversari înverșunați, sînt gata să-și dea mina și să se îmbrățișeze, cî, botezați neocomuniști cu nașii lor istorici, deveniți convenționalisti și internaționaliști, fără a fi și proletari.

În fața acestei situații se ridică, în mod îndreptățit, întrebări zguduitoare: ce să facă adevărații români, cei care nu accep-

Petru PRUNEA

(Continuare în pag. a V-a)

ZIUA JANDARMERIEI

La Batalional 15 al Jandarmeriei din municipiul nostru au avut loc festivitățile ce au marcat „Ziua Jandarmeriei”. Au trecut, iată, 99 de ani de cînd Parlamentul României a adoptat „Legea Gendarmieriei rurale”. Numiți la început „fediori”, „curteni”, „slujitori”, „dorbantii” sau, mai tirziu, „gendarmi” (gens d'armes), trupele de jandarmi au fost mereu în primele rînduri pentru apărarea legalității.

Buna pregătire a Jandarmilor, demonstrată cu prisosință în timpul manifestărilor prilejuite de sărbătoarea aniversară, dă garanția existenței unei forțe de ordine publică puternică, sigură și stabilă, forță aflată în slujba apărării democrației, liniștii publice și a ordinii de drept. Se dovedește, astfel, că

ORDINUL DE ZI, semnat de

domnul Victor Babiuc, ministrul nostru de interne, are semnificații profunde: Cu prilejul Zilei Jandarmeriei vă felicit pentru modul exemplar în care ați înțeles să vă îndepliniți cu onoare și credință misiunile de mare importanță cu care ați fost investiți de lege și vă urez succes în perfecționarea pregătirii militare și de specialitate, în creșterea capacității combative a efectivelor, în programul de consolidare și dezvoltare a Jandarmeriei Române.

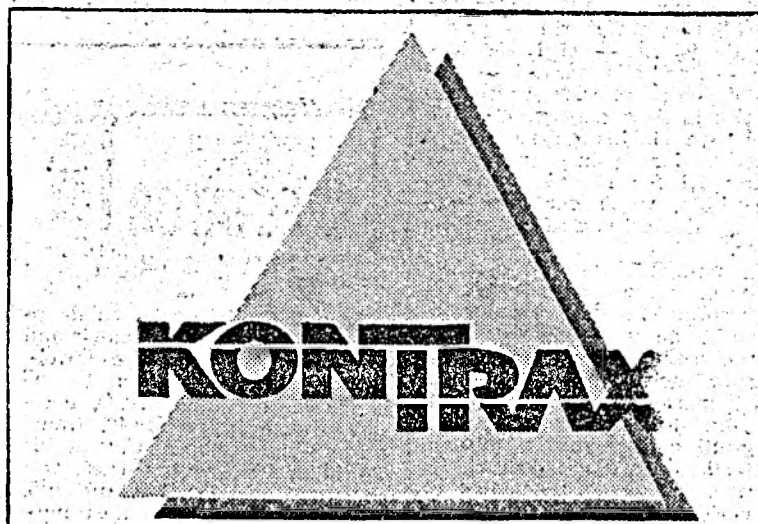
Intregul corp de Jandarmi este hotărît să dea curs acestor îndemnuri, conștient fiind că numai în acest fel se poate îndeplini datoria în folosul poporului, al ordinii, statului de drept.

Radu VIDA
Foto: N. PETCU

COMUNICAT

Consiliul de Coordonare al Frontului Salvării Naționale Cluj transmite mulțumiri și urări de bine tuturor cetățenilor care au susținut prin semnătură candidatura la președinția României a domnului Caius Traian Drago-

mir. Consiliul Județean al Frontului Salvării Naționale invită alegătorii din municipiul Cluj-Napoca în data de 10 septembrie 1992, orele 18, în sala mare a fostei primării din str. Eroilor nr. 1 la o întîlnire electorală cu candidații Frontului Salvării Naționale pentru alegerile de la 27 septembrie.

FIRMA KONTRAX VĂ AȘTEAPTĂ CU DRAG LA
EXPO TRANSILVANIA

unde expune o gamă variată de produse de birotică și telecomunicații

Bulevardul Anrii Măier

(1482)

Vom avea pîine anul viitor?

Neliniștea provocată de lipsa acută de pîine din ultimele zile ridică numeroase întrebări cărora cu greu vom putea să le dăm un răspuns. Producția din acest an nu acoperă nici pe departe necesarul de grîu de care are nevoie județul Cluj — aproximativ 120.000 de tone. În condiții normale, noi puteam obține întreaga cantitate necesară pentru consumul nostru. Dar recolta obținută nu ne oferă prea multe șanse. Singura noastră speranță sînt importurile. Aceasta pentru un an. Dar mai departe?

Disponem de mari suprafețe de pămînt, de posibilități tehnice încă nefolosite, de o experiență și de un potențial de specialiști real.

Problema esențială este ce vom face anul viitor?

În puține cazuri, viitorii proprietari de pămînt vor avea posibilitatea să lucreze corespunzător suprafețele atribuite. Vă trebuie să se apeleze la „Agromec”. Tarifele stabilite pentru unele lucrări agricole sînt următoarele: eliberat teren — balotat: 1000 lei, transport: 1285 lei, arat la 25 cm., grăpat sol mediu: 5160 lei, iar la sol greu: 6000 lei pentru 1 hectar; semănat: 1305 lei; prășit mecanic: 810 lei.

O speranță totuși: aceste tarife sînt stabilite la nivel maxim și pot fi negociate.

I. R.

S.C. HANADY IMPEX

Vinde din stoc țigări: • LM • BOND • LUKY STRIKE • VICEROY și QUEEN-COLA.
Str. Bollinteanu 21 (colț cu P-ța Engels) (21841)

NOU !!!

S.H.R. VICTORIA în cooperare cu s.c. "MARIN & CO", vă invită a vizita depozitul și magazinul en-gros, din holul hotelului VICTORIA, deschis zilnic între orele 8-18. • Sortimente deosebite și prețuri avantajoase •
Vă așteptăm ! (22377)

TELEX

• Miercuri, Senatul și-a reluat lucrările în plen avînd pe ordinea de zi continuarea dezbaterii propunerii legislative privind stema țării, sigiliul statului, arborarea drapelului României cu stema țării și întonarea Imnului național al României; proiectul acestei legi conține 18 articole.

• În timpul dezbaterilor pe articole a proiectului de lege care stabilește sigiliul, stema, drapelul de stat și intonarea Imnului Național, atunci cînd s-a discutat art. 1 care descrie stema României, senatorul Veresstoy Attila a luat cuvîntul și, surprinzător, invocînd faptul că în timpul adoptării Constituției parlamentarei UDMR-îști nu au votat pentru noua lege de bază a țării, a declarat că și de astă dată parlamentarii U.D.M.R. nu vor vota pentru legislația noii steme a țării — care este o reluare a stemei României Mari, înfăptuită la 1 decembrie 1918, de la care au fost excluse însemnele regalității. Articolul 1 din acest proiect de lege care descrie noua stema a României a fost votat de 35 de senatori; 8 s-au abținut.

• La invitația cancelarului Helmut Kohl, domnul Corneliu Coposu, președintele Convenției Democratice din România și Emil Constantinescu, candidat al Convenției la funcția de președinte al României, vor efectua o vizită la Bonn, în ziua de 7 septembrie — informează domnul Ilie Păunescu, directorul campaniei electorale a C.D.R. Cei doi lideri ai Convenției vor părăsi Capitala în ziua de 8 septembrie și vor reveni la 8 septembrie.

• Dl. Tokes Laszlo informează, printr-un fax transmis agenției Rompres, că miercuri, 2 septembrie, a intrat în greva foamei, pe durata nedeterminată, în clădirea Bisericii Reformate din Timișoara. Într-un amplu document, dl. Tokes Laszlo solicită să se facă dreptate victimelor Revoluției: să fie trași la răspundere „făptuitorii genocidului din decembrie 1989”; să fie elucidate „faptele violente din Tg. Mureș și București” și să se facă dreptate; să fie puși în libertate „cei condamnați în procesele antimaghiare preconcepute, legate de Tg. Mureș, Dealu și Zeteș”, să fie trași la răspundere „cei care i-au persecutat pe membrii și conducătorii Comunității Reformate din Timișoara în anul 1989”; să fie clarificate „împrejurările decesului celor două personalități proeminente ale Comunității Bisericii Reformate din Timișoara, Ujvarosy Erno și Toszo Arpad” și să se facă dreptate. În protestul său, dl. Tokes Laszlo solicită sprijinul Comunității Reformate din Timișoara, al „poporului Timișoarei”, al bisericii reformate și confesiunilor frățesti, al membrilor de familie al victimelor, al opiniei publice interne și externe, al țărilor democratice, libere, al bisericilor din străinătate și organizațiilor ecumenice.

• În dimineața zilei de 2 septembrie, Camera Deputaților a luat în dezbateri mesajul președintelui României referitor la reexaminarea Legii privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi. Cu majoritate de voturi, deputații au adoptat o soluție de compromis, luînd în considerație sugestiile formulate de instituția prezidențială și propunerile Comisiei de buget și finanțe a Camerei. Reformulările textului legii privesc aspecte legate de procedura jurisdicțională, protecția și modalitățile de revocare ale personalului Curții de Conturi.

IN ATENȚIA ELECTORATULUI CLUJEAN

Incepînd cu ziarul nostru de miine, 4 septembrie, vom publica listele complete ale candidaților pentru Senat și Camera Deputaților propuși de partide și ale candidaților independenți, pentru alegerile din 27 septembrie 1992.

COLABORĂRI EUROPENE

Prezențe clujene la manifestări științifice internaționale

În zilele de 20-21 august a.c. s-a desfășurat la Ead Harzburg, în Germania, primul Simpozion european de reproducție la cabaline, manifestare științifică de prestigiu organizată de Societatea Europeană de Reproducție a Equinelor (E.S.E.R.). Din țara noastră au participat șapte invitați, șase clujeni și un bucureștean, autori a patru lucrări științifice (două referate, o comunicare și un poster), apreciate în mod deosebit de cunoscuții specialiști în domeniu. Delegația clujeană a fost alcătuită din: dr. Alexandru T. Bogdan, membru corespondent al Academiei Române și delegat din partea acestui important for științific național, ales din aprilie 1992 membru al „Advisor board” al E.S.E.R., conf. univ. dr. Dorina Bogdan, titulara disciplinei de Biotehnică reproducției, asist. univ. ing. Ioan Ladoși și cercet. șt. ing. Nicolae Onac — toți patru cadre didactice la Universitatea de Științe Agricole — precum și din doi studenți, unul de la Universitatea Tehnică, iar celălalt de la Universitatea de Medicină și Farmacie. În legătură cu participarea clujeană la manifestarea amintită a avut amabilitatea să ne răspundă la câteva întrebări domnul dr. Alexandru T. Bogdan:

REP.: Cărei sferă de preocupări i s-a circumscris tematica lucrărilor prezentate de participanți?
DR. A.T. BOGDAN: Din tematica primului Simpozion european de reproducție la cabaline remarcăm grupul de comunicări referitoare la utilizarea unui nou biostimulent, numit „Spermoviv V” produs al cunoscutei firme germane „Biofactor”, de fapt unul din sponsorii simpozionului. În referatul prezentat de dr. M. Pescic (Germania), care este și președintele E.S.E.R., s-a demonstrat pe baze științifice moderne — cercetări computerizate asupra calității gameților — efectul biostimulator al produselor cu diferite fracțiuni peptidice conținute în extractele din glanda timus, glandă recoltată de la viței și prelucrată după o tehnică originală. Autorul lucrării este și directorul Institutului de cercetare pentru timus, cu sediul tot în Bad Harzburg, care a avut aprecieri deosebite de favorabile la adresa școlii românești de endocrinologie, dăruindu-mi cunoștințe personale activitatea academișianului Șt. M. Milcu. Din multitudinea de lucrări prezentate s-a remarcat în mod deosebit cea referitoare la efectele diferitelor medii suplimentate, asupra calității materialului seminal de la cabaline, susținută de dr. M. Stanic din Marea Britanie.

REP.: Participarea delegației clujene s-a soldat cu stabilirea unor legături științifice, didactice sau alte forme de colaborare?

DR. A.T. BOGDAN: Cu ocazia participării la acest simpozion european, delegația noastră a stabilit mai multe contacte de colaborare didactică, științifică și tehnică cu specialiști din diferite țări. De asemenea, prin Centrul de Biotehnologie din Cluj-Napoca, de pe lângă S.C. „BIOTEHNOS” S.A. București, s-au inițiat stagii de documentare și specializare la firma „Biofactor” din Germania, pe baza unui proiect în curs de perfectare.

REP.: Ce anume ați prezentat și cum au fost apreciate lucrările specialiștilor clujeni?

DR. A.T. BOGDAN: Lucrările delegației clujene, prezentate în limba engleză, au cuprins rezultatele cercetărilor referitoare la biotehnică reproducției la cabaline, inclusiv brevete de invenție ale colectivului în acest domeniu. Toți membrii delegației au participat la prezentarea lucrărilor, la discuții și la formularea unor propuneri de perspectivă. Țin să subliniez că participarea colegului dr. Al. Sonea, prodecan al Facultății de Zootehnie din București, s-a bucurat de succes în rindul specialiștilor. Consider că participarea românească la acest simpozion european, cu o delegație preponderent clujeană, reprezintă un succes profesional și moral remarcabil, care demonstrează că sistemul competitiv atît pe plan științific cit și tehnic. O dovadă elocventă o constituie faptul că, în unanimitate, la propunerea noastră, participanții au fost de acord ca al II-lea Simpozion european de reproducție la cabaline să se desfășoare în România, la Cluj-Napoca, în anul 1994. Și, tot ca o dovadă a recunoașterii noastre, amintim faptul că în 25 august a.c. la Universitatea de Științe Agricole s-a primit un fax din partea comitetului de organizare, în care se arată că toate lucrările susținute de delegația română au fost foarte bine documentate și prezentate, fiind de un interes științific deosebit. Aș mai dori să subliniez, în încheiere, necesitatea și utilitatea participării și în viitor a specialiștilor clujeni la manifestări științifice internaționale în scopul cunoașterii evoluției nivelului științific atins pe plan mondial în diferite domenii de activitate.

A consemnat
 Michaela ROT

Noile chirii pentru spațiile ce nu sînt locuință (II)

IN ORAȘELE DIN JUDEȚ: DEJ, TURDA, GHERLA, HUEDIN, CÎMPIA-TURZII

În funcție de zonă, I-a sau a II-a, în orașele din județ, exceptînd Clujul, au fost stabilite următoarele chirii lunare pe mp: pentru activități comerciale cu bunuri alimentare (cofetării, aprozare, florării, lactobaruri, bufete-expres, rotiserii) 260, respectiv 210 lei, librării, papetării, farmacii — 175, respectiv 140 de lei, alte activități comerciale — 330, respectiv 265 lei. Pentru activități productive și prestări de servicii chiria este de 255, respectiv 205 lei. CEC, Poșta, difuzarea presei, asociațiile sportive, agențiile de voiaj și spectacole, ADAS, lotopronosport, băncile au fixată o chirie de 255, respectiv 205 lei. Magazinele de lux, unitățile comercializează cu amănuntul mărfuri din import, buticurile plătesc 1000, respectiv 800 de lei, iar depozitele aferente — cite 200 sau 150 de lei. Dispensarele de stat, bibliotecile, muzeele, sălile de spectacole, galeriile de artă, atelierele de creație, de artă, căminele culturale, Crucea Roșie, sediile partidelor și sindicatelor, asociațiile, foștii deținuți politici și luptători din revoluția din decembrie au de plătit, în ambele zone, cite 35 de lei. Cabinetele medicale private au stabilit o chirie de 255, respectiv 205 lei, iar cele de pediatrie plătesc 150, respectiv 100 de lei. Pentru depozite, magazine, birouri, dependințe, bucătării care deservesc restaurante și cofetării, terenuri, curți — construcții care deservesc activități de bază se plătește, pentru ambele zone, 80 de lei. Pentru garaje chiria lunară este de 50 de lei.

Tarifele de bază se reduc cu 10 procente în cazul lipsei de instalații apă-canal, electricitate, 15 procente pentru suprafața folosită ca birouri situate la subsol și 50 de procente pentru suprafața locativă folosită de invalizi, veterani de război.

pensionari invalizi în urma revoluției din decembrie, văduvele acestora, handicapați fizici, locomotori, psihici, nevăzători.

IN MEDIUL RURAL

La unitățile cu profil alimentar (cofetării, aprozare, cantine-restaurant, florării (?), rotiserii, bufete — expres, lacto — baruri) chiria este de 70, respectiv 45 de lei. Pentru librării, papetării, farmacii taxa este de 45, respectiv 27 de lei și pentru alte activități comerciale se plătesc 150, respectiv 105 lei. Activitățile productive și prestările de servicii au stabilit o chirie de 120, respectiv 90 de lei. Magazinele de lux, unitățile ce comercializează importuri, buticurile plătesc 500, respectiv 300 de lei. Depozitele aferente plătesc 100, respectiv 50 de lei. Pentru activitățile social-culturale (CEC, poșta, difuzarea presei, asociații sportive, agenții de voiaj, ADAS, bănci) chiria este fixată la 51, respectiv 45 de lei. Dispensarele de stat, bibliotecile, muzeele, sălile de spectacole, galeriile de artă, atelierele de creație, de artă, căminele culturale, Crucea Roșie plătesc cite 21 de lei mp. Cabinetele medicale private plătesc 120, respectiv 90 de lei, iar cele de pediatrie — 80, respectiv 50 de lei. Pentru depozite, magazine, birouri, dependințe, bucătării care deservesc restaurante și cofetării, terenuri, curți — construcții care deservesc activități de bază se plătesc 24, respectiv 15 lei. Chiria pentru garaje este de 30 de lei.

La fel, tariful de bază se reduce cu 10 procente (în cazul lipsei instalației apă-canal, electricitate), 15 procente pentru birouri la subsol și 50 procente pentru invalizi, veterani, pensionari invalizi în urma revoluției, văduvele acestora, handicapați.

O oază de liniște?

Comuna Aiton

Discutam cu domnul secretar comunal Gavrilă Deac, care știe și își amintește de multe, căci dînsul este pe aici, hăt, de mult, pe cînd doctorul Alecu Damian își avea dispensarul chiar în castel și locuia în „pipazăul” (camera de fumat), a fostului conte. Azi, în același conac își are sediul primăria comunei de care aparțin două sate: Aiton cu 835 de locuitori și Rediu cu 803. Ațția mai sînt din cei 3100 menționați în urmă cu 20 de ani... Suprafețele agricole au rămas aceleași, doar că sînt lucrate mai la voia înțimplării, iar fondul zootehnic la bovine, de exemplu, a scăzut de la 1500 la 770 de exemplare.

În 1988 această așezare administrativă era sortită să dispară: Rediu să fie arondat comunei Feleac, iar Aitonul — Turenilor. Desigur, azi s-a renunțat la asemenea acțiuni, dar discuții tot mai sînt. Cei din Rediu, mai ales tinerii, în majoritate navetiști la Cluj-Napoca, ar accepta bucușii să depindă de Feleac; vrei un act, ai vreo treabă — cobori din autobuz, rezolvi problema, iar apoi mergi mai departe acasă. În situația de acum, odată sosit în Rediu, pentru orice problemă mai trebuie să faci încă 2,5 km pînă la Aiton. „Bine, bine — zic cei ce nu fac navetă dar cum ar fi ca pentru orice să trebuim să mergem la Feleac, aflat la 7 km distanță față de numai 2,5 km cit sînt pînă la Aiton?” Fiecare cudreptatun lui...

Actuala depopulare se constată cel mai îngrijorător la școlă. În prezent există trei clădiri cu această destinație: două mai vechi închise, părăsite, și una nouă, aș zice ultramodernă, cu apă curentă, încălzire centrală, avînd opt săli de clasă, o sală de gimnastică, un laborator de științe fizico-chimice, toate impecabil dotate și întreținute dar... cu un singur cadru didactic, dna Kun Irina, care în anul școlar 1991-1992 a avut în total 6 elevi!!! O fe-

țiță în clasa a II-a, una în a III-a și patru copii în clasa a IV-a!!! Grădinița a fost frecventată de 17 copii, însă șapte dintre ei au fost ai unor orășeni locuind la bunici. Deci, doar zece copii erau localnici și nu sînt nădejdi, ca ei să se regăsească la toamnă ca elgi, tendința fiind ca în general copiii să fie trimiși pentru școlarizare în Turda sau Cluj-Napoca. Muzeul sîtesc din Aiton, cu specific etnografic și care găzduiește și colecții de vestigii romane descoperite prin partea locului, este poate singurul de acest fel din județ. A fost înghebat prin strădania foștilor dascăli Cerghi Tiberiu — profesor de istorie — și Lazăr Vasile — de limba română — ambii deveniți ulterior cadre didactice la licee clujene. Azi muzeul este închis cu lăcete și zăbrele, dar prin geamurile sparte își fac loc vîntul și întemperiile, truda celor de odinioară deprecindu-se pe zi ce trece.

În paragină este și căminul cultural, unde, numai vesela înghesuțată într-un coridor amintește de unele petreceri, singurele activități ce se mai desfășoară aici. În rest, tot geamuri sparte, plinze de paianjeni și „din fericiere” totuși lăcete și gratii care asigură o minimă protecție. Ambele „lăcășuri de cultură” nu se năruie pentru că acoperișurile sînt încă în stare bună și protejează zidurile.

Ce mai găsim în aceste sate? O înțimplărie și un atelier, hai să-i zicem de confecții metalice, cite un magazin, cite un bufet și cite o moară, o unitate PTT, două biserici ortodoxe și una reformată (în satul Aiton 9 la sută din locuitori sînt maghiari).

La 16 kilometri de Turda și la 28 de Cluj-Napoca, într-o zonă tipică pentru podișul Transilvaniei cu unduirile sale doimoale, comuna Aiton stă tupilată la liniște. Neîfîrește și nedorit de multă liniște!

Emil MAIOR

SCRISOARE DIN LUNA DE SUS

D-I Ioan Iepure, din Luna de Sus, ne scrie următoarele: „Am citit într-un ziar din București că Patriarhia ortodoxă nu are fonduri bănești pentru a plăti pensiile preoților. Nici nu este de mirare, dacă verificarea parohiilor și probabil chiar mai sus se face cum se face. În satul Luna de Sus, consiliul parohial a descoperit pe preotul paroh Bondor Vasile că și-a însușit pe nedrept din veniturile parohiei. Cazul a fost adus la cunoștința Episcopiei, înmîndu-se direct un memoriu în acest caz P.S. episcopului Irineu, dar nu s-a luat nici o măsură. La fel s-a întîmplat și în comuna Gilău. Cel puțin pe acela oamenii l-au scos din parohie”.

La ora 7 dimineața, ca de obicei, programul Televiziunii Naționale din Republica Moldova. Actualități la ora 10, Agenda electorală la ora 10,20, desene animate la ora 10,40, transmisiuni prin Super Channel și Worldnet Usia la ora 11,05. Ora de muzică de la 12,10 prezentată în ciclul Forme și genuri muzicale cvartetului instrumental. În continuare, emisiunile Oameni de lîngă noi, 13, Jaz-magazin, 13,30 — selecțiuni din Festivalul Internațional de Jazz de la Sibiu 1992 — Actualități, 14, Conviețuirii, 14,20 — Întîlnire cu maestrul Romeo Ioviță. Televacanța școlară de la ora 14,50

BULETIN METEO

Azi, vremea va fi frumoasă, dar răcoroasă dimineața, cu cerul mai mult degajat. Vînt în general slab din sectorul sud-est. Temperaturile minime vor fi cuprinse între 7 și 9 grade,

MONUMENTUL COMEMORATIV AVRAM IANCU

Consiliul Județean Cluj, primăria municipiului Cluj-Napoca și Societatea „Avram Iancu” inițiază un concurs de creație pentru realizarea lucrării „Monument comemorativ AVRAM IANCU în Cluj-Napoca”.

Tema concursului, precum și alte date se pot obține de la Direcția de urbanism, amenajarea teritoriului și lucrări publice a Consiliului Județean Cluj, Bd. 22 Decembrie nr. 58, telefon 11-61-16. Înscriserea la concurs se poate face pînă la 15 septembrie 1992, ora 12.

programează rubricile Tablouri geografice — Delta Dunării și Olimpiada internațională de informatică Bonn 1992. Cursurile de limba engleză și engleză americană la ora 15,30. Urmează Agenda muzicală la ora 16, emisiunile Televiziunea vă ascultă, 16,25, Actualități, 16,55 și Forum, 17. Tele-discul muzicii populare de la ora 17,20 prilejuiește o întîlnire muzicală cu Daniela Condurache, Anișoara Vlaicu, Aurelia Roșu, Nebu Zidaru, Ilie Dirvărăanu și Nicolae Opruț. La ora 17,40 vă recomandăm să urmăriți revista de literatură și arte Simpozion, cu participarea scriitorilor Fănuș Neagu, Gheorghe Grigoricu, Dumitru Micu, Petre Stoica, Alexandru George și Laurențiu Ulici. Studioul economic va fi transmis în această seară la ora 18,25, iar Studioul electoral la 18,55. Urmează desene animate, 19,30 și Actualități, 20. Episodul cu nr. 159 al serialului „Dallas” la ora 20,45. Ora

de întîlnire cu alți doi candidați la președinție o veți afla în această seară pentru că, după cum ați putut observa, TVR și-a făcut un bun obicei din a deruta telespectatorii prin difuzarea unor emisiuni decît cele programate. Șeizele sînt pentru această instituție o formulă depășită. În încheierea programului, probabil, Actualități și Cronica parlamentului.

* SPORT *

Fotbal

ETAPA INTERMEDIARĂ ÎN LIGA NAȚIONALĂ

Ieri, în Liga națională de fotbal au avut loc meciurile etapei a IV-a, intermediară. Iată rezultatele înregistrate: Otelul — „U” 1-0, Dacia Unirea — Polih 0-0, Universitatea Craiova — FC Ploiești 2-0, FC Brașov — CSM Reșița 4-0, Rapid — Progresul 1-1, Gloria — Electroputerul 1-0, F.C. Farul — Dinamo 2-2, F.C. Inter — Sportul Studentesc 3-3, Mechiu Steaua — F.C. Bacău s-a disputat în noaptea. În ziarul nostru de mîine vom reveni cu clasamentul la zi și cu programul etapei a V-a.

artă, literatură, cultură

TEATRU Catedrala și magia ironiei

Am avut o convorbire, un dialog cu DRAGOS GALGOIU, cel ce și-a dorit să fie sculptor. Probabil că aici la Cluj-Napoca, apoi la Liceul „Tonitza” din București, rămăsese cu ideea că trebuie să „umblă de oameni”, dincolo de lut și poate să construiască vieți și destine. Poate că e prea prețios spus, dar el a reușit să rămână cu nostalgia Clujului fără a mai fi clujean. El a păstrat un „Cluj al memoriei”, un „Cluj imaginar”, considerând că există un model sensibil al clujeanului, marcat de complexul CATEDRALI.

D. S.: Am afirmat că o să reduc din acest interviu nu o să apară mai mult de 10 la sută, dar asupra acestui complex al catedralei te rog, să te oprești. Nu este numai un complex, ci chiar un avantaj al artistului asupra artistului, o emblemă, o raportare extrem de acută la ABSOLUT, prin aderare totală prin spirit iconoclast, deci printr-un refuz, dar dialogul se face tot timpul cu ABSOLUTUL. Și din cauza asta Clujul a produs UN FILOSOF: BLAGA, UN SCULPTOR: LADEA... Tot timpul la mine complexul ăsta are o formă extrem de acută. În catedrala din Piața Libertății (unde am trăit 16 ani!) Catedrala era mereu EA, O PREZENȚĂ, ACOLO! Nu conțea mereu confesiunea. Cât timp am stat în Cluj mi-am dorit să fac sculptură. Și am lucrat pentru că sculptura este tot o chesie a seminței, a expresiei esențiale a raportării la ABSOLUT. Plecând înspre București, un oraș levantin, un oraș cu mai multe centre, un oraș al disoluției, a trebuit să renunț la iubirea mea pentru sculptură și am ales teatrul, care e o artă a dialogului sau a monologurilor paralele, o artă în care se confruntă adevăruri diferite, dar asta nu înseamnă că nu voi găsi la un moment dat MARELE MONOLOG, deci tot CATEDRALA, în mijlocul TURNULUI BABEL.

Pentru mine orașul Cluj, nu are o valoare sentimentală, ci mai mult metafizică. De aceea e foarte greu să mă întinlesc cu imanența lui, cu estetica lui, deci cu zona lui minoră. Ființă fiind îmi place să respir aerul de aici, îmi place farmecul medieval. ÎMI PLAC TOATE! Ceea ce mi-ăs dori ar fi să „pun” la Cluj un monolog despre CATEDRALA. Nu întâmplător un coleg de-al meu, Mihai Măniuțiu, tot clujean, îmi spunea, la un moment dat, că el identifică Clujul tot cu CATEDRALA. E aceeași problemă, dar pe dos. El vorbește despre catedrala moartă, sau cam așa ceva. Vorbește despre moartea care plutește în Cluj, perspectiva e diferită, dar magnetismul e același. Manea, care este unul dintre cei mai importanți filonocaști europeni... Nu o spun eu! O spune George Banu, care-l pune alături de Grotowski, sau de Peter Brook... Într-un capitol din cartea sa, „UN TEATRU AL MEMORIEI”, „Manea între Grotowski și Kantor” Manea reprezintă o formă de conflict cu CATEDRALA, cu acest NUMAR UNU.

D. S.: UNU, începutul și sfârșitul tuturor lucrurilor. Practici un teatru al ideilor, un teatru rafinat, un teatru al elitelor, un teatru foarte puternic, dacă el reușește „să intre în public”, cu adevărat. Există o tendință... și la Teatrul din Cluj s-au pus piese ca „MARAT-SADE” sau „TULDURAREA APELOR”. E vorba de un teatru poetic, identic. Ce părere ai de teatrul numit „popular” sau „populist”? Nu e vorba de sintagme, ci de realități!

D. G.: Te refereai la un moment dat la un teatru de o foarte ridicată factură intelectuală. Nu trebuie confundată SUBSTANȚA cu FORMA. FORMA poate fi FORMA POPULARĂ. De pildă ultimul meu spectacol — „SCAUNELE” de Eugen Ionescu — folosește la un moment dat niște TEHNICI DE TEATRU DE BILCI, care sînt proprii pentru Ionescu. Există însă și o AMPLIFICARE A IRONIEI IONESCIE care ține cont de ambianța acestuia balcanic. Ionescu a fost citit prin LITERNITATEA TEATRULUI FRANCEZ, ceea ce mi se pare o mare greșeală. Pentru că el are ca sursă tot suprarealismul românesc, fundamental pentru cultura noastră! Eu am încercat să redau această IRONIE care DEMONTEAZĂ TOTUL. Proprie pentru noi! Teatrul de bilci am zis că este instrumentul cel mai propriu al acestei IRONII, iar faptul că piesa este o PIESĂ MISTICĂ nu intră de loc în contradicție cu instrumentul, cu tehnica... Din contră, îi dă viață misticiei, îi dă respirație, îi dă anvergură, n-o reduce, n-o limitează la speculație intelectuală. Părerea mea este că marile teme pot fi prezentate și într-o formă accesibilă (Shakespeare a scris un teatru extrem de vital, dar el a rămas extrem de filosofic, teatrul său este speculativ, dar forma lui este vitală!). Și eu am făcut un spectacol ca un refuz al frivolității, ca o reacție la inflația formală care există mai ales în teatrele din București, unde așteptăm, cât de curind, să fie tăiați actorii cu fierăstrăul, pe scenă ca să se mai smulgă încă niște aplauze ale spectatorilor! Ceea ce mi se pare extrem de grav. Pentru că inflația în cultură mi se pare mai gravă decât inflația în economie. Ea este complet aneantizatoare!

D. S.: După cite am înțeles, n-ai căutat formele „comode” în teatru, dar nici cele „populare”... Asta poate pentru că aparții (și aici sînt tendințos!) unei generații care și-a început viața în 1956 la Cluj. Aparții unei bresle rare; cea a creatorilor nu rezi, poate numai detașați. Căldura ta o simți că invadează din TEATRU ca dintr-o FORMĂ A CATEDRALEI.

D. G.: Spuneam că există și asemenea forme de cultură și eu sînt de partea aceasta a baricadei, chiar dacă pînă acum am căutat forme teatrale, uneori violente, bazate doar pe un interes... pe gramatica teatrală care stimulează atenția comunicării pentru că discursul să treacă rampa. Sigur că această comunicare se produce AICI și ACUM! Dar trebuie avut mare grijă în momentul de față pentru a nu se descalifica teatrul, pentru a nu reduce teatrul la SPECTACOL. Pentru că tehnica spectacolului este materia teatrală, dar pînă la urmă teatrul este UN INSTRUMENT DE CUNOAȘTERE ȘI COMUNICARE!

Dorin SERGIHE

O zi acasă la „marele Will”

Întînd în Stratford-upon-Avon, venind pe șosea dinspre sud și urmînd, în amonte riul Avon, ești cuprins de emoțiile perspectivei de a pași pe meleagurile natale ale celui mai renumit poet și dramaturg englez. Se cunosc, în general, puține informații asupra vieții sale și e greu ca acestea să fie riguros delimitate de legendele care-l înconjoară. Conform documentelor de arhivă, în 1594, el era actor și acționar al trupului „Oamenii șambelanului”. O dovadă a faptului că teatrul era „chemarea” sa este dată și de constatarea că în 1596 el obținuse în nobilitatea tatălui său, își cumpără un foarte frumos imobil, iar în 1598 trupa din care făcea parte se instalează într-un nou teatru „Globe” (care avea să fie mistuit de un incendiu în 1613) și i se publică prima piesă tipărită „Zadarnicele chinuri ale iubitului”, pe care-i apare numele. În 1603 compania teatrală al cărei societar era Shakespeare își schimbă numele în „Oamenii regelui”. În 1609 li sînt publicate cele 154 de sonete iar în 1612 este anul primei sale semnături cunoscute, pusă pe o depozitie într-un proces. A încetat din viață la vîrsta de 52 de ani — la 23 aprilie 1616 — la Stratford (se zice, în urma unui „banchet” cu Ben Jonson — autor dramatic în ale cărui piese William jucase de mai multe ori).

Imensa sa operă dramatică este marcată de civilizația elisabetană, prezentînd o viziune poetică și rafinată asupra curții și aristocrației, asupra vieții oamenilor de rînd. În toată această perioadă de un sfert de secol de creație, este evidentă evoluția unui stil care trece de la retoricul baroc la lirismul nud, păstrînd firul aceleiași riguroase logici. Numai la o personalitate extraordinară, la un adevărat maestru se poate constata că un bilanț al operei cuprinde fantastice jocuri de cuvinte și de lucruri — o adevărată vrăjitorie a verbului — pentru a dovedi restul limbajului ca instrument de comunicare între oameni. De altfel, amatorii de statistici au stabilit că în opera sa pot fi întîlnite cca. 24.000 de cuvinte diferite, în vreme ce în aceea a marelui poet francez Victor Hugo doar cca. 9.000! Astfel, se poate înțelege mai bine de ce diverși cercetători — punînd față în față platitudinea vieții sale cu măreția creației sale — au fost tentați de a-l nega existența. Încă din secolul al XVIII-lea, ziua de 23 aprilie a devenit o sărbătoare în Anglia, iar „pele-rișorul” la Stratford, inițiat de actorul-scriitor David Garrick (1717-1779), interpret de falmă al lui Shakespeare, nu s-a întrerupt. Se estimează că, anual, circa 600.000 de vizitatori trec

pragul casei natale a poetului — dramaturg. Acest adevărat cult este bine întreținut de către „Shakespeare Birthplace Trust”, cu efecte benefice atît pentru cultură, cît și pentru industria turistică locală!

Traseul și aspectul străzilor din Stratford nu s-au prea schimbat de pe vremea lui Shakespeare, fiind vizibile, încă, numeroase case în stil elisabetan. Pe lîngă casa natală a poetului, mai pot fi vizitate cea a mamei sale — Mary Arden, casele fiicelor sale Susanna (căsătorită cu medicul John Hall) și Judith (măritată cu Thomas Quiney), precum și cea a nepoatei sale Elisabeta (fiica Susannei). Din păcate, n-a mai rămas decît fundația ultimei case în care Shakespeare s-a retras — în New Palace — și unde a murit. Aceasta a fost dărmată în secolul al XVIII-lea de către proprietarul său de la acea epocă, căruia i s-a părut mult prea mare impozitul imobiliar pe care receptorul local i-l stabilise! Pe locul său se întinde, acum, un parc cu o peluză tipic englezescă și în care se află și un bătrîn dud, răsărit — se spune — dintr-un butaș plantat de însuși „marele Will”... Cine nu-și dorește ca — fiind

Correspondența lui Vasile Goldiș

O nedreaptă uitare stăruia pînă nu demult asupra activității politice și a scrierilor lui Vasile Goldiș, unul dintre militanții de frunte pentru unirea Transilvaniei cu România, membru marcant al conducerii Partidului Național Român din Transilvania, cel care a dat citire, la Adunarea Națională de la Alba Iulia din 1 decembrie 1918, proiectului de rezoluție privind unirea cu Țara Dinamic, deosebit de comunicativ. V. Goldiș și-a urmărit, cu asiduitate împletirea concepțiilor politice cu activitatea practică, iar pentru propagarea convingerilor sale și-a „cheltuit” ani buni de viață scriînd un număr impresionant de epistole către personalitățile vremii — politicieni, scriitori, publiciști, oameni de știință, clerici, avocați, medici, dar și către „oameni obișnuiți”, îndeosebi țărani. Vasta corespondență cu aceștia, purtată cîteva decenii la rînd, înainte de Marea Unire, în timpul înfăptuirii ei și după aceea, pe teme dintre cele mai diferite, practic din toate domeniile semnificative ale vieții — sfera politicului, culturală, social-economică, artistică, administrativă etc. a fost suportul, mijlocul principal de împărtășire, aprofundare a concepțiilor sale privind drepturile, destinele poporului român, datorită sale față de civilizația și cultura lumii; o lucrare impresionantă care, alăturată sau pusă cap la cap, ca într-un joc de reconstruire, ar crea tabloul complex, viu al uneia dintre cele mai frămîntate perioade din viața poporului român, cu precădere din viața transilvăneilor. Din păcate, apriga prigoană din primii ani ai puterii comuniste împotriva „naționalismului” românesc, dezlănțuită în numele internaționalismului proletar, a avut drept consecință distrugerea unei însemnate părți a fondului epistolar datorat lui Goldiș, mulți păstrători ai scrierilor sale temîndu-se de represalii, prin păstrarea documentelor „compromițătoare”.

Este meritul profesorului arădean Gheorghe Șora de a fi salvat și refăcut, atîta cît — a fost posibil în ani lungi de investigație a unor biblioteci, depozite documentare, arhive de instituții sau arhive familiale, o parte, doar o parte a corespondenței lui V. Goldiș. De curînd, prof. Gheorghe Șora ne-a oferit primele roade ale cercetării domniei-sale în această direcție, prin publicarea unei incitante

cărți: Vasile Goldiș, CORESPONDENȚA (1898—1934). Scrieri trimise, volumul I — carte apărută în prestigioasa editură clujeană „Dacia”, colecția „Testimonia”. Se reproduc, în acest prim volum, scrisorile către 79 destinatari dispuși în succesiunea lor alfabetică și, în cazul mai multor epistole către același destinatar, în ordinea cronologică a redactării scrisorilor. E lesne de imaginat vastitatea acestui aspect al activității lui Goldiș, dacă se ține seama de declarația lui că scria, în medie 20—25 de scrisori pe zi, tot atîtea „foi de temperatură”, foi de observație percutantă, sfaturi, îndemnuri și proiecte legate de evoluția evenimentelor cotidiene și de preocuparea pentru înfăptuirea unui nobil țel. Cercetător asiduu al vieții și întregii activități a publicistului, luptătorului transilvănean V. Goldiș, prof. Șora a contribuit la înlăturarea vîlului de uitare așternut asupra acestuia, prin publicarea cîtorva cărți consacrate lui V. Goldiș. Alte volume de corespondență și o monografie (Vasile Goldiș, O viață de om așa cum a fost) își așteaptă rîndul la tipar — sperăm că nu vor întîrzia prea mult. În cazul volumului de față, merită citite opiniile, crezul politic al unui om formulate acum 70, 80 sau 90 de ani, unele și mai vechi, opinii care-și păstrează, surprinzător, actualitatea. Un singur exemplu, din scrisoarea trimisă la 20 iulie 1910 prietenului său, avocatul arădean Ioan Mihai: „Eu, dragă Mihule, sînt absolut convins că politica de stat actuală în Ungaria are de scop adevărat: formarea națiunii maghiare unite, adică deznaționalizarea tuturor nemaghiarilor și contopirea lor în neamul maghiar. Pentru a adormi conștiința românilor mai dornici de viață pașnică cu unghurii, politicienii unghuri neagă tendința aceasta în fața lumii” etc. etc. Multe alte adevăruri ale vremii sînt spuse pe față de Goldiș, ele constituind nu numai componente de bază ale unei conștiințe profunde, ci și direcții posibile de acțiune, elemente ale unei strategii politice bine-puse la punct.

Este regretabil că acest volum, cu acuratețe îngrijit de redactorul de carte, dl. Șerban Polverejan, și-a permis totuși unele grave scăpări, cum ar fi omiterea indicelui de nume și a cuprinsului (lista destinatariilor), întocmite de autor dar eliminate din carte, probabil pe motive de „economie”. Supăra, apoi, numărul nepermis de mare de greșeli tipografice (în textul citat, am corectat noi una din acestea, ce schimba sensul aserțiunii). Rămîne o doleanță a următoarelor volume restituirea aparatului orientativ și mai pedantă supraveghere a textelor date la tipar.

Dan REBREANU

Deci așa...

Aveam ceva de spus. Să fi uitat? Am devenit mai pașnic, mai cuminte?

Bolnavi de limbă cu certificat vorbesc în locul meu pe dibuite.

Vorbesc pe rînd sau grămădiți în cor, la pauze bat reciproc din palme. Decît așa mai bine mă insor și îmi plătesc nuntașii să aclame.

Decît așa mai bine e s-ascult ce zice-un tei dezmostenit de floaro sau stau lipit cu fruntea strîns și mult de burta unci pietre oarecare.

Decît așa mai bine-mi vir pe gît un șumuiag de larbă năclăită și mă prefac numaidecît în ceea ce se cheamă vîlă.

Decît așa... (Fie ce-o fi, vă spun!)

Nu o do glumă, se îngroașă treaba. Parc-ăm bea apă și-am minca săpun.

Vorbim cu balonașe roz. Degeaba! Eugen CIOCLEA

EXPOZIȚII

Luni 31 august a fost vernisată la Galeria UAP de pe str. I. Maniu nr. 6 expoziția comemorativă, de pictură și sculptu-

ră, a artistului VETRO ANDRAS. Ieri, 2 septembrie ora 13, la Biblioteca Universitară „Lucian Blaga” s-a deschis expoziția de pictură semnată de OCTAVIAN BOTA.

Alegeri în Transilvania secolului trecut

În condițiile social-politice și economice specifice sfârșitului de secol XIX, printre mijloacele permise a se folosi (într-o oarecare măsură) de către românii din Transilvania (70 la sută din populație) spre a se afirma politic și organizatoric erau cele specifice electorale. Dacă în Austria alegerile aveau la bază principiul votului universal, spre exemplu, în Ungaria și Transilvania acestea aveau la bază sistemul feudal al dreptului de vot după cens (impozitul după pământ și venituri, adică după avere). În afară de aceasta, în raport cu Ungaria — unde censul se ridica la abia 16 florini, în Transilvania (cu populația majoritară românească), censul pentru alegători se ridica la media de 24 florini. Tot în Transilvania, censul era mai ridicat în mediul rural (cu populația majoritară din țărani români) decât în mediul urban — cu funcționari, meseriași, negustori și alte categorii de întreprinzători specifici orașelor — în majoritatea lor maghiari. Pentru satele transilvane, la 100 de case fără drept electoral (deci fără avere), se permitea alegerea unui reprezentant cu drept de UN VOT (zis „Vot după fumuri”), reprezentant care, de obicei, era stabilit de autorități dintre cei ușor de ademenit, șantajat și influențat spre a nu reprezenta interesele comunității sătești. În afara celor 15-20 mii de alegători cu drept de vot după avere, în Transilvania existau peste 60 de mii de alegători ce beneficiau de drepturi electorale numai în baza nașterii lor din părinți... nobili, ori în baza unor drepturi ce li s-au acordat anterior. De la vot erau excluși analfabeții; în realitate oamenii de jos, ce nu știau scrie și citi un-gurește. Aceasta în vreme ce, prin 1896 spre exemplu, media neștiutorilor de carte din Transilvania era de 60 la sută, la bărbați și 70,50 la sută la femei. În comitatul Sălaj (cu reședința la Dej) 78,91 la sută dintre bărbați și 87,91 la sută dintre femei nu știau nici carte românească.

Că urmare a unor astfel de situații, în Ungaria beneficia de dreptul de vot 6,5 la sută din populație, iar în Transilvania abia 3,3 la sută, dar și aceasta doar în condiții de cumplită teroare dacă alegătorul nu era pentru candidatul națiunii privilegiate.

Aronizarea circumscripțiilor electorale, de asemenea, era în așa fel făcută încât comitatele cu populație românească abia aveau un deputat la 50-60 de mii de locuitori, rareori dintre cei doriiți, pe când în zonele locuite de maghiari sau celui se alegea câte un deputat parlamentar tot la 4-5 mii de locuitori. Referindu-se la astfel de aspecte ale vieții politice și la Legea electorală votată în Dieta ungară, consularul general al Marii Britanii la Budapesta arăta că... „Legea electorală specială pentru Transilvania dă prilej de plingeri... în comitatele pur românești, o circumscripție electorală e constituită din 50 de mii de ale-

gători, pe când în cele cu populație mixtă, abia dintr-o sută. Românii sînt excluși prin tot felul de șiretlicuri de la funcțiile administrative obținute prin alegeri, deși în unele districte ei constituie 96 pînă la 97 la sută din populație... Tot astfel, funcțiile de stat sînt pentru ei inaccesibile. După o statistică examinată de mine — continuă consularul britanic — numai 2 la sută din locurile de funcționari de stat erau ocupate de persoane de naționalitate română”.

În afară unor astfel de nelegiuiri săvîrșite în și după litera și spiritul legilor, neînchipuite să-măvoinicii se săvîrșeau împotriva populației majoritare a Transilvaniei prin organizarea sistematică a segregării prin inșiși organele puterii de stat.

E ușor de înțeles câtă umilință, indignare și revoltă stîrnea, adesea, în sufletul alegătorului român, interdicția exercitării votului în cadrul circumscripțiilor electorale din comuna proprie și când, pentru a-l determina să renunțe la opțiunile naționale în alegeri, era supus unei veritabile curse cu obstacole de 30-60 km. pînă într-o circumscripție străină unde i se impunea să se deplaseze pentru exprimarea votului.

Deseori, pentru ca românii să fie împiedicați în exercitarea reduselor lor drepturi electorale, era folosită armata și jandarmeria. N-a fost scutit de aceasta nici George Pop din Băsești — cel ce multă vreme a fost președintele Partidului Național Român. În 1884, spre exemplu, 900 din alegătorii săi sînt oprîți la marginea orașului Cehu Silvaniei, unde drumul spre secția de votare le-a fost baraj de baionete. Ca urmare, și în această zonă curat românească a ajuns să cîștige candidatul guvernamental, care a avut de partea sa votul a 148 maghiari. Pe bună dreptate afirma George Pop de Băsești, în 1896, că... „11 din 16 milioane de locuitori ai Ungariei sînt lipsiți de reprezentanții lor firești în acest simulacru de parlament”, și „că Administrația, Justiția, totul se transformă în mâinile guvernului în armă de presiune și de deznationalizare”, iar „... constituționalismul maghiar e o glumă; liberalismul, o ironie; sistemul reprezentativ, o mincună!”.

Urmare a unor astfel de situații, românii din Transilvania și Ungaria, în baza Programului Partidului Național Român și a tacticii „pasiviste” promovate pînă în 1905, în general, s-au abținut de la participarea în alegeri parlamentare. Cînd unii au încercat să participe, s-a dovedit că șansele lor de victorie sînt inexistente, cu toată dreptatea ce o reprezenta cauza majorității lor autohtone.

Emil LAZAR

Zi de piață la Gherla

Lume multă, marfă puțină

Mai ales în condițiile acestui an, de secetă excesivă și prelungită, realizarea de producții agricole a devenit tot mai dificilă. Și ce poate fi mai dureros pentru un agricultor decât atunci cînd nu-și poate vinde recolta? O valorifică însă bîșnițarii și țiganii aflați în număr mare pe piața orașului Gherla, mai ales în zilele de luni și vineri, cînd afluența de cumpărători este mai mare.

Între mese — foarte puțini producători. Unde sînt legumicultorii din Mintiu Gherli sau Iclod? Dacă ai noroc să nimeresci în primele ore ale dimineții, mai găsești câte o ceapă, un cartof sau ceva fructe. Mai tirziu rămii cu sacosa goală... Dintre cele șase clișoșuri instalate în incinta pieții agroali-

mentare din Gherla, doar două desfac produse agricole, celelalte patru și-au schimbat pe parcurs profilul în consignație, parcă în oraș n-ar fi destule unități privatizate cu astfel de desfacere. Singurul aprozar într-adevăr bine și ritmic aprovizionat este magazinul de prezentare al Fermei legumicole Răița, condusă de mulți ani cu multă pricepere profesională și entuziasm de ing. Ioan Moldovan. Aici în fiecare dimineață sosesc produse proaspete, direct de pe cîmp și în cantități suficiente. Coșile imense în fața acestui magazin spun mult despre eficiența inițiativei de a înființa un astfel de aprozar chiar în mijlocul pieții.

În rest, cite un producător din sudul țării, așa cum am

constatat la începutul acestei luni, cînd două camioane din județele Teleorman și Giurgiu, au adus pepeni verzi, „dispăruți” doar în câteva ore... Așa cum am amintit mai sus, luni este zi de țîrg la Gherla, cînd afluența de cumpărători atinge cote înalte. Marfa prezentată este însă sub nivelul cerințelor. În fața magazinului de prezentare a SC „Suinprod” Bonțida lume multă, dar carnea la ora 10 încă nu era sosită. Așteptare, și iar așteptare. Timp suficient pentru politică și birfă, în timp ce copii, femei sau bărbați pot fi văzuți în piață, mai ales la intrarea principală, vînzînd ceapă sau cartofi, fără ca acești paraziți să fi fost văzuți vreodată pe cîmp sau cu sapu în mînă. Oare, chiar au dispărut renumiții legumicultori de pe valea Someșului Mic, sau certificatele de producători au luat o altă destinație? Astfel cum putem explica slaba aprovizionare a pieții agroalimentare din orașul Gherla?...

Szekely CSABA

De la Poliția T.F.

O MOARA CARE... MOARE!
D-l pîl. maj. Nicolae Tulai, șeful postului de poliție T.F. — Turda, ne-a vorbit despre o moară care, deși a costat milioane de lei (pe vremea cînd leul românesc se lua la întrecere cu... dolarul!), mai bine de 6 ani de zile a fost lăsată să... moară, încet dar sigur, sub cerul liber!

Moara respectivă aparține SC „Casirom” SA, unitate care nemăavînd nevoie de acest utilaj, zice-se că l-a pus la... licitație. Cui? Ruginii și întemperațiilor?

TRAVERSARE...

Trei ceferiști, și anume Pop Iancu, Mărincaș Vasile și Chihala Constantin, în orele lor

de serviciu (perimetrul Stației CFR-Turda), mereu au traversat peste niște... traverse (din lemn) ce urmau să fie utilizate la repararea liniei de cale ferată.

Intr-una din zile, cînd tot de serviciu erau, cei trei au... subtilizat 20 de traverse, pe care le-au vîndut cu 10.000 lei, unui alt ceferist (Dirlea Ioan), deși valoarea lor de inventar era doar de... 6000 lei! Așa înțel, cel care credea că a păcălit, a rămas păcălit. Și încă cum!

Și așa, din cauza lăcomiei, cei trei, aproape fără să-și dea seama, au făcut o... traversare periculoasă și rușinoasă: de la cînstic și omenie la... hoție!

Ion CORDOȘ

PRIVAL — un an de existență

Unui cronicar ce și-ar propune să consenmeze istoria faptului cotidian, în mod cert, nu i-ar scăpa un eveniment din tumultoasă viață a orașului nostru: împlinirea unui an de la înființarea firmei de salubritate S.N.C. „Prival”.

Deci, după un an de viață, un prim bilanț, sentimental: „Prival” are doi patroni — Dan Prigoană și Nicu Văleanu —, doi oameni care „se încăpăținează” (și bine face!) să-și ducă pînă la capăt un proiect ambițios, un director — domnul economist Kiss Ștefan —, de care se teme toată lumea, dar pe care toți îl respectă pentru competența sa, un foarte bine pregătit personal TESA (în rîndul căruia am descoperit, cu plăcută surprindere, un folkist talentat), un personal operativ format din 42 de oameni care doresc să lucreze „ca la particular”, un beneficiar — 96 la sută din cartierul Mănăstur. Și la toate acestea se adaugă o uriașă dorință de a lucra bine.

Iar dacă ar fi să refacem istoria firmei, aceasta începe cu Decizia 2202/25 iunie 1991, conform căreia Primăria municipiului concesionează cartierele Mănăstur și Grigorescu, nou înființatei firme de salubritate „Prival”. Au apărut și încrețele încercături cu Regia autonomă de salubritate (dispariții de containere, suprapuneri de contracte etc.), a mai fost emisă o Decizie (4067/19 noiembrie 1991), au urmat neacuzurile cu rampa de pe varianta Mănăstur-Zorilor și pericolul, ce părea iminent la un moment dat, de încetare a activității firmei. Dar încet-încet, lucrurile s-au limpezit: s-a constatat că două firme de salubritate nu sînt prea mult pentru oraș, că trebuie să se lucreze la concurență, și a mai venit și mult așteptată înțelegerea din partea conducerii Primăriei. Așa încît se poate pune întrebarea, după un an:

Ce părere aveți despre activitatea firmei Prival?

• Dan Prigoană: „Bilanțul l-am făcut în acte. Parafrazîndu-l pe Petru Rareș, vom lucra cît am lucrat și chiar mai mult”.

• Kiss Ștefan: „Cred în vi-

torul acestei firme. La început au fost greutăți, dar am trecut peste ele, datorită colectivului de aici. Pentru noi, primul și cel mai important om este muncitorul, cel care încarcă gunoii și de aceea vreau să se lucreze cu responsabilitate. Avem o mare răspundere în fața orașului. Eu, fără oamenii din jurul meu nu valerez nimic. Am hotărît să muncim împreună și gunoii îl transportăm indiferent dacă vorbim un-gurește sau românește”.

• Dr. Melania Postescu (Centrul de Medicină Preventivă a județului Cluj): „A fost o surpriză pentru mine înființarea acestei firme, pe care am dorit-o, indiferent ce nume ar fi purtat și a cui ar fi fost. Am dorit foarte mult — după Revoluție — să apară firme particulare, de salubritate — și doresc în continuare apariția altora, să se lucreze, efectiv, la concurență. Adevărul este că după apariția firmei Prival am multă liniște, pot să mă ocup de celelalte probleme ce mi cad în atribuție, căci au dispărut dosarele cu sesizări primite din cartierul Mănăstur”.

• Nicu Văleanu: „Firma aceasta nu s-a născut din dorința de a ne îmbogăți. Am făcut o investiție imensă și în momentul în care am făcut crediții, cred că nimeni nu ar fi culețat să facă ceva asemănător. Firma „Prival” s-a născut din dorința de curățenie pe care toți o aveam atunci. Noi am vrut să facem curățenie „la propriu”. Dacă am reușit, ne-o vor spune beneficiarii. Sînt cei mai în drept să se pronunțe”.

★

Trăgînd linie și adunînd, bune și rele, firma „Prival” are un mare cîștig: a dobîndit, doar într-un an, maturitatea de a se judeca pe sine, de a-și recunoaște greșelile — datorate lipsei de experiență — și perseverență de a nu abandona. Și cum va beneficia și de sprijinul serviciului de resort din cadrul Primăriei, firma „Prival” oricînd poate lua startul în competiția Calității.

Flavia SERGHIE

SALAR MINIM LEGIFERAT, DAR NEGARANTAT

Conform ultimei Hotărîri a Guvernului României, salariul minim pe economie (brut) a fost fixat la 12.920 de lei. Sindicatele și salariații au înghițit gălucșa guvernamentală, fiind de bună spusa guvernului. Sînt câteva lucruri, însă, care fac ca această prevedere să nu fie operantă. Adică, agenții economici trebuie să se conformeze doar atunci cînd fucheie contractul individual de muncă și să țină cont de salariul minim, dar nu sînt obligați să-l plătească efectiv pe salariat, lună de lună, cu acest salariu. Argumente: concediile fără plată tot mai numeroase, așa-zisul șomaj tehnic, plata în funcție

de realizări care se întîmplă de multe ori, să fie sub 3000 de lei pe lună. Nu este suficientă legiferarea salariului pentru a face din această măsură de protecție o realitate. Mai este nevoie de o lege (ar putea fi Legea falimentului) care să oblige pe agenții economici să-și înceteze activitatea atunci cînd nu mai sînt capabili să-și plătească propriii salariați. Și-ar mai fi nevoie de o reglementare prin care veniturile celor care conduc să fie și ele dependente, nemijlocit, de realizările societăților. Pînă ce Parlamentul se va decide să ia în dezbatere proiectul Legii falimentului ar fi bine și frumos să nu ni se mai servească apă chioară sub numele de „protecție socială”.

M.S.

PREȚURILE LA HALA AGROALIMENTARĂ „MIHAI VITEAZUL”

În ziua de 2 septembrie, la sectorul particular, se practica următoarele prețuri: roșii — 50 de lei/kg, vinete — 100 de lei/kg, cartofi — 70, 75 de lei/kg, ardei — 80, 100 de lei/kg, gogoșari — 120 de lei/kg, pîne — 100 de lei/kg, struguri — 160,

180 de lei/kg, mere — 30, 100 de lei/kg, piersici — 80 — 120 de lei/kg, morcovi — 70 de lei/kg, castraveți — 100 — 120 de lei/kg, pepeni verzi — 50 de lei/kg, prune — 70 de lei/kg, varză — 65 de lei/kg, fasole verde — 130 de lei/kg. Certificatele de proprietate: 2000 de lei la cumpărare și 2300 la vînzare.

În lumea borfasilor

DISCUL DE AMBREIAJ

Vă voi povesti cite ceva despre un răufăcător, pornit împotriva... discurilor de ambreiaj. Borfasul, pe numele lui Tabarcea Cristinel, este de loc din Bivolari, județul Iași. Dar, în lungul traseu de nelămuriri, a... intersectat și inelul nostru. Și nu doar ca simplu pasager, turist dornic să savureze peisajul transilvan.

Tabarcea Cristinel (19 ani) este hot. Într-una din zilele călduroase ale lunii august pune... planul în aplicare și, nici una nici alta, dispăre în bezna cu mașina unul primar din Maramureș. Noaptea, furari, șosea liberă, senzații tari în Mănăstureni

(județul Bistrița-Năsăud) distruge discul de ambreiaj. Parchează mașina galbenă (5-CJ 3383) la un cetățean, vine cu un mecanic în Dej și fură o altă mașină (albă, de data aceasta) și, tacticos, se întoarce la Mănăstureni. Îi distruge și acestora discul de ambreiaj cînd ajunge la... Iași.

Nu credem că mai e nevoie să vă spunem că tînărul ce „nu suportă” discurile de ambreiaj nu are nici un fel de școală de șofer și, ca atare, nu poate permis de conducere. Are în schimb școala borfasilor, cu perspectivă de „reciclare” în următoarea etapă. „Acolo” nu se învață despre discuri de ambreiaj, dar se face un „util” schimb de experiență în ceea ce privește furturile.

Și nu numai!

Radu VIDA

Controlul calității produselor alimentare de import

În temeiul Hotărârii Guvernului privind organizarea și atribuțiile Ministerului Economiei și Finanțelor, Ministerului Comerțului și Turismului și Ministerului Agriculturii și Alimentației, având în vedere prevederile Hotărârii Guvernului nr. 545/1991 privind supravegherea calității produselor și serviciilor în scopul prevenirii și combaterii faptelor care pot afecta viața sau sănătatea oamenilor, animalelor ori calitatea mediului înconjurător, Ministerul Economiei și Finanțelor, Ministerul Comerțului și Turismului și Ministerul Agriculturii și Alimentației emit următorul Ordin:

Art. 1 — Inspectorii poliției fito-sanitare nu vor admite intrarea în țară a produselor de origine vegetală și silvică fără autorizația fito-sanitară eliberată de Ministerul Agriculturii și Alimentației — Direcția Protecția Plantelor și Carantină Fito-sanitară și certificatul fito-sanitar emis de organismele similare din țara de origine; Art. 2 — Inspectorii Poliției Sanitare Veterinare nu vor admite intrarea în țară a produselor de origine animală fără avizul prealabil sanitar veterinar eliberat de Ministerul A-

griculturii și Alimentației — Direcția Generală Sanitară Veterinară și certificatul sanitar veterinar emis de organismele similare din țara de origine; Art. 3 — Organele vamale nu vor admite intrarea în țară a produselor agroalimentare și a băuturilor de orice fel, dacă acestea nu sînt însoțite de declarația de conformitate și buletinul de analiză prin care producătorul confirmă că produsul îndeplinește nivelul calitativ garantat; Art. 4 — Organele vamale nu vor admite intrarea în țară a produselor agroalimentare sau a băuturilor de orice fel, care nu au menționat prin buletin atașat sau care nu poartă pe produs, pe etichetă sau pe ambalaj informații de recunoaștere — identificare ca: marca producătorului, denumirea produsului, principalele caracteristici calitative de referință, data fabricației și termenul de garanție; Art. 5 — Organele vamale nu vor admite sub nici o formă intrarea în țară a produselor agroalimentare sau a băuturilor de orice fel cu termenul de garanție expirat.

Aviz, deci, amatorilor!

PARTIDA NAȚIONALĂ...

(Urmare din pag. 1-a)

... să primească dolari pentru a deveni consilieri sau candidați ai partidelor antinaționale ori manifestanți și huiduitori de profesie, sau făcători și distribuitori de ziare, antiromânești, dar cei care doresc să muncească, dacă nu să clădească măcar să mențină ce s-a construit în anii trecut, ca și cei care nu vor să ajungă să lupte cu frații lor intrați în soldă străină, cei care nu dorm de grija țării și de zgomotele clopotelor trase de departe pentru a chema la luptă fratriedă? Toți aceștia văd, cu oarecare undă de speranță, că printre primele 10 partide din țară există câteva care, dincolo de interesele de grup, se arată preocupate în mod statornic și sincer de problemele majore ale țării. Ele sînt ceea ce am putea spune partide cu adevărat naționale.

Dacă interesele de grup le considerăm legitime, deoarece sînt ale unor organizații constituite a-nume pentru a promova astfel de obiective, un aspect al activității acestor partide este, cît se poate de inoportun. Prezența lui este determinată de faptul că aceste interese se asociază în mod nefericit cu ambițiile fără acceptare, cu lipsa orizontului politic și a capacității previzionale a celorva tineri propuși de hazzard în fruntea unor din respective partide. Asociere care împiedică atât de necesara colaborare dintre ele pentru formarea unei alianțe electorale capabile să concentreze într-o redutabilă Partidă Națională electoratul devotat cauzei românești și pe cel încă nedecis, sau demoralizat de jocul politic. Întrebarea care se pune acum este cine se încumetă și cine este îndreptățit să inițieze o astfel de acțiune, de-a dreptul crucială pentru vi-

torul țării? Noi credem că are acoperire morală și șanse de reușită, dacă nu chiar și obligația de a face așa ceva, numai acea organizație apolitică în fruntea căreia se află oameni integri, de mare prestigiu, care au dovedit prin activitatea lor că se pot impune în fața partidelor naționale — progresiste deoarece întodeauna s-au ridicat deasupra intereselor unui grup politic, militând pentru realizarea unor obiective generale, perene și neprofitabile pentru propria lor persoană. Dacă o astfel de supra-organizație nu există, ea trebuie creată, iar dacă acest lucru nu se poate înfăptui în timp util, se impune constituirea unui grup informal, cu statut provizoriu, capabil să-și asume sarcina realizării Partidei Naționale. Crearea ei ar fi un pas hotărîtor pentru obținerea consensului în plan politic, ca și pentru relansarea economiei. Motivația generală de perspectivă conservării aspirățiilor naționale, corelată cu o guvernare credibilă, atașate valorilor românești, poate suplini într-o bună măsură ostilitatea contextului situațional extern. Dacă liderii formațiunilor politice atașate cauzei naționale nu se pot ridica deasupra intereselor de partid pentru a răspunde nevoii resimțite de electoratul românesc autentic, și dacă nici celelalte condiții enumerate nu se implinesc, mai rămîne o singură alternativă: să mergem cu toții la vot și să ne manifestăm opțiunea față de una din ele. Astfel se creează premise favorabile pentru o viitoare coaliție guvernamentală între formațiunile politice românești autentice. A nu participa la vot echivalează cu a da o șansă în plus celor care vor să aservească țara intereselor străine.

"ACȚIUNEA 500.000"
Se desfășoară din plin acțiunea 500.000 lansată de Partidul Umanist Român, pentru stringerea a cel puțin o jumătate de milion de semnături ale cetățenilor români prin care să se ceară Parlamentului modificarea a două articole din Constituția României (art. 41 și 135) însemne de a stipula garantarea proprietății private și nu doar ocrotirea ei. După nici două săptămîni de la începerea acestei acțiuni s-au strîns deja 50.000 de semnături precizează

liderii P.U.R. Numeroase asociații și organizații apolitice, instituții publice au promisi sprijin direct pentru acțiunea 500.000 astfel că se vor constitui în țară noi echipe de voluntari care vor stringe semnături în scopul arătat. Odată cu listele pentru semnătură sînt oferite cetățenilor și afișe, pliante, și toate informațiile în legătură cu aspectele juridice, sociale, economice legate de necesitatea garantării constituționale a proprietății private a cetățeanului român. (Rompres)

De la deșeurile toxice, la băuturi toxice

Într-un interviu acordat în urmă cu o lună ziarului nostru, dl. Mugur Lupu, comisar șef adjunct al Gărzii Financiare, declara: „Recent am primit un fax de la București prin care sîntem atenționați că trebuie retrasă din comerț „Barack Palinka”, țuică preparată în România cu esență de pere, cireșe și caise din Ungaria, însă preparată aici din alcool sintetic. Țuica este toxică și trebuie retrasă de pe piață”. A fost un prim semnal de alarmă lansat prin intermediul ziarului nostru și, avînd în vedere gravitatea situației, ar fi fost normal să se ia imediat măsurile de rigoare. Numai că, așa cum bine știm cu toții, în România actuală legile (sau anumite legi și hotărîri) doar se enunță, nu se și aplică. Dovadă este faptul că și în Cluj, și în alte județe din țară, acest produs toxic este comercializat fără teamă în continuare.

Cotidianul „Evenimentul zilei” de vineri, 28 august, trage un nou semnal de alarmă în privința acestei băuturi, prezentînd și un buletin de analiză din care rezultă că: „mostra analizată nu corespunde condițiilor tehnice de calitate prevăzute de NID în vigoare pentru ra-

chiurile industriale. Prezintă miros și gust respingător, iritant, iar aciditatea totală depășește de două ori limita maximă admisă. SE INTERZICE DE LA COMERCIALIZARE”. Că acest aspect a fost sesizat și d-lui Gheorghe Florică, comisar general al Gărzii Financiare, și d-lui Constantin Fota, ministrul comerțului și turismului, și d-lui Mircea Majorescu, ministrul sănătății, și totuși nu s-a făcut nimic, dovedește încă o dată că, din păcate, România este lada de gunoi a Europei. Că e vorba de deșeurile toxice, că e vorba de produse alimentare toxice, rezultatul final e cam același. Nu ne rămîne decît, în limitele în care putem, să ne protejăm singuri. Iar cei care tin cu tot dinadinsul să aibă probleme de sănătate, pot să consume în continuare și „Barack-Palinka”, și „Cseresznye Palinka”, și „Korje Palinka”. Au toată libertatea de la cei care doar emit hotărîri și decizii, fără a se interesa și fără a le păsa dacă acestea sînt sau nu aplicate. Și libertatea propriei lor conștiințe.

M. TRIPON

Handicapații scutiți de impozit pe salariu

Articolul 6, litera d. din Legea numărul 32/1991 privind impozitul pe salarii se referă și la scutirea de impozite pe salarii a persoanelor handicapate care depun o activitate salariată în sistem organizat.

Pentru a răspunde numeroaselor solicitări de clarificare și justă aplicare a acestor prevederi legale, începem prin a defini noțiunea de handicapat. În spiritul și litera prezentei legi „persoane handicapate sînt acelea care datorită unor deficiențe senzoriale (auz, vîz, n.n.), fizice (viscerale și/sau neuro-locomotorii, n.n.), sau mintale (psihice, n.n.) nu se pot integra total sau parțial, temporar sau permanent, prin propriile lor posibilități, în viața socială, și profesională, necesitînd măsuri de protecție specială”.

Încadrarea într-o categorie de persoane handicapate ce necesită protecție medico-socială specială (în cazul nostru, scutirea de impozit pe salarii) se face de către Comisiile de Expertiză medicală și Recuperarea capacității de muncă de pe lângă Oficiul de Expertiză medicală și recuperarea capacității de muncă județean. Condiția este ca handicapul solicitantului să fie încadrabil în gradul I (unul), II (doi) sau III (trei) de invaliditate, conform criteriilor de Expertiză medicală eliberate de organele, în drept. Deci (și aceasta vă rugăm să o înțelegeți corect) nu este suficient orice handicap — și cu atît

mai mult o boală carecare — ci acela care este încadrabil în invaliditate. Cu alte cuvinte, primenle acest Act de handicapat persoana care ar putea oricînd să fie pensionată de boală, dar dovedește și se străduiește să activeze: — urmînd tratamentul necesar — din diverse motive. Mai precizăm că se poate vorbi de handicap numai după trecerea perioadei acute de boală — evaluată la 4-6 luni de la debutul ei, cînd medicii de specialitate al bolii de bază și medicii experți pot stabili gradul deficienței morfofuncționale — respectiv restantul morfofuncțional — prin efectuarea de explorări clinice și morfofuncționale în care de mare acuratețe sînt probleme de efort. Se înțelege că problema se pune numai după reluarea activității salariale.

Se ține seama și de solicitările locului de muncă, calificarea bolnavului, starea socială (evaluată prin cercetarea de teren), precum și de alte prevederi ale legislației în vigoare. Cu multă atenție binevoitoare sînt priviți nevăzătorii și slab văzătorii, surdo-muții, operații pe inimă și sistemul arterial, purtătorii de pacemaker și toți marii handicapăți viscerali care se străduiesc să rămînă în activitate ca să fie utili lor, familiei și societății.

Dr. Florea MARIN

ANCHETA NOASTRĂ

48 de întrebări și răspunsuri despre SIDA (IV)

— Cei care îngrijesc bolnavii-contaminați riscă. În rîndul lor, o contaminare profesională?
— Da, dar riscul este foarte mic. Nu există posibilitatea directă decontaminare prin contact direct cu lichidele biologice în special sînge. O piele intactă, fără rani este o barieră suficientă care să nu permită trecerea virusului. Evitați să vă tăiați, să vă întepați accidental. Vegheați permanent la integritatea pielii iar în caz de rană porțiunea trebuie bine protejată prin pansamente. În orice caz, nu trebuie să vă fie frică să le stringeți mîna, să luați un bolnav în brațe. Din toate acestea, pacientul cîștigă psihologic, dîndu-i încredere. În 30 octombrie, 1988 de exemplu, s-au raportat în țările industrializate, 17 cazuri de contaminare accidentală a personalului medico-sanitar. În 11 cazuri e vorba de înțepare cu ace contaminate, 1 caz de tăiere cu un obiect ascuțit și 5 cazuri de contact cu sîngele bolnavului prin leziuni de piele.
— Care sînt persoanele expuse riscului de contaminare accidentală în spitale?
— În primul rînd, persoanele care sînt în contact direct cu lichidele biologice, cu sîngele acestor bolnavi. Este vorba deci de asistenții medicali, laboranții, chirurghi, chirurghi-asistenți, dentiști, cercetători. Regulile igienei de bază trebuie însă bine și corect aplicate în fiecare zi, cu fiecare pacient.
— În care circumstanțe sînt expuși asistenții medicali?
— În cursul manipularii obiectelor ascuțite și tăioase, toate studiile confirmă în general că fiind cele mai frecvente cazuri. De asemenea, în cursul unui contact prelungit cu sîngele în cazul unei piei neprotejate.
— Și laboranții?
— Toate persoanele care lucrează în laboratoare pot avea contact cu sîngele sau lichidul biologic al bolnavilor, putînd fi expuși îmbolnăvirilor/contaminărilor.
— Și moasele?
— Acestea li se interzice să lucreze cu mîna goală, fiind obligate să poarte mănuși.
— Un agent sero-pozitiv poate lucra într-un spi-

tal?
— Seropozitivitatea nu constituie în sine o contraindicație pentru munca în spital. Nu există nici un pericol, nici pentru agentul infectat, nici pentru colegii sau pacienții. Dacă agentul intră însă într-o fază imuno-depresivă, el nu poate risca să lucreze în anumite servicii, fiind în contact cu bolnavii contagioși, cum ar fi cei atinși de tuberculoză. Situația trebuie studiată în funcție de stadiul de evoluție al infecției, pe de o parte, și postul ocupat, pe de altă parte.

— Care sînt mijloacele de prevenire în viața sexuală?
— Sînt de evitat contactele sexuale neprotejate cu parteneri multipli. În cazul tuturor raporturilor sexuale, vaginale, anale sau orale e de preferat să se folosească prezervativul. Un singur raport neprotejat este suficient pentru a fi contaminat.

— Există precauții deosebite care trebuie luate înainte de maternitate?
— La femeile sero- pozitive, probabilitatea de a da naștere unui copil sero-pozitiv este destul de mare, 30, 40 la sută. Acest lucru se poate constata după naștere, la șase sau 15 luni. Prevenirea infecției cu HIV și a consecințelor sale trebuie privite de bărbat și femeie sub cinci aspecte: 1. depistarea este recomandată înainte de însărcinare, prin analize permanente, 2. la femeile sero- pozitive sau cu parteneri sero-pozitivi, contracepțiile sau folosirea prezervativelor este obligatorie; 3. dacă bărbatul este sero-pozitiv, procrearea nu este recomandată; 4. femeile sero- pozitive trebuie să evite sarcinile. Dacă totuși rămîne gravidă i se va propune intreruperea sarcinii, 5. dacă o femeie sero-pozitivă și-a dus sarcina pînă la capăt, alăptarea nu este indicată, laptele putînd fi contaminat.

— Și toxicomania?
— Schimbul de seringi este modalitatea cea mai directă de contaminare. Seringile de o singură folosință sînt puse deja în vânzare în mai toate farmaciile, fiind o măsură de rezolvare. NU dați și nu imprumutați seringă.

Demostene ȘOFROM

**INFORMATICA
CENTRUL DE CALCUL ELECTRONIC**

Str. Republicii 107
(actualul Centru de Informatică Aplicată S.A.)
de 20 de ani NUMĂRUL UNU în instruirea personalului din informatică cu peste 10.000 de absolvenți,

organizează
cu începere din luna septembrie, următoarele cursuri:

- FORMARE:**
- Proiectanți aplicații gestiune (studii superioare) 13 săptămâni, din 14 septembrie
  - Programatori-ajutori aplicații gestiune (studii medii) 11 săptămâni, din 14 septembrie

Se învață două limbaje profesionale (dBASE IV și TURBO PASCAL).
Sint singurele cursuri la care se predau metodele de proiectare.

- Operatori la calculatoare personale (studii medii) 7 săptămâni, din 5 octombrie

PERFECTIONARE:

- Programare în limbaj dBASE IV, 3 săptămâni, din 8 octombrie
- Programare în limbaj TURBO-PASCAL, 3 săptămâni din 5 noiembrie

Program zilnic de 6 ore (dimineața) pe calculatoare compatibile IBM-PC/AT.
Se eliberează CERTIFICATE recunoscute.

Cu reducerile de tarife ce se aplică persoanelor particulare, se ajunge la incredibilul TARIF DE 75 LEI/ORA

Relații: la telefoanele 11-16-14, 11-16-15, 11-54-77, 11-54-78. (1492)

**REGIA AUTONOMĂ A DOMENIULUI PUBLIC
CLUJ-NAPOCA**

Piața Mărăști nr. 23
vinde

prin licitație publică, în data de 8 septembrie 1992, la sediul regiei, mijloace fixe casate:

- Automăturătoare IFA 50 W
  - Autobasculante 8,5 tone
  - Remorci basculante RM 7
  - Tractoare U 650
  - Motociclete carpatină
  - Mașini de facturat T 210; FC 15; FC 305
- Informații: la sediul regiei, telefon 14-26-98/97. (1491)

FIRMA PROLOG

Vinde, en-gros:

- CAFEA VIDATĂ FORT.
- Str. Anatole France nr. 61, telefon 95/14-33-31.
Program: orele 10-18. (22324)

CONSUMCOOP BOBILNA

vinde

prin licitație publică în 16 septembrie 1992, ora 11

- Popas Oșorhei-Bobilna (în construcție). (1495)

CONSUMCOOP MOCIU

închiriază

prin licitație publică în 17 septembrie 1992, ora 10 următoarele spații:

- Fermă zootehnică
  - Ceasornicărie-Foto
- Vinde:
- cuptor patiserie (3 buc.)
  - aparatură foto, ceasornicărie
  - remorcă 5 to
  - cuptoare centrală termică (5 buc.)
  - mașină injectat pahare
  - vitrină frigorifică. (1494)

SOCIETATEA COMERCIALĂ „URBANA” S.A. CLUJ

anunță

În ziua de 16 septembrie 1992, ora 9,00, S.C. „URBANA” S.A. CLUJ organizează concurs pentru ocuparea a:

- 10 posturi de FUNCȚIONARI ADMINISTRATIVI, pe perioadă determinată
- Informații suplimentare la sediul societății din Cluj-Napoca, Str. Taberei nr. 4. (1490)

SOCIETATEA COMERCIALĂ „URBANA” S.A. CLUJ

anunță

În blocurile O și O 1, din municipiul Turda, S.C. „URBANA” S.A. CLUJ urmează să repartizeze spre vânzare:

- 35 APARTAMENTE DISPONIBILE
- Doritorii, pe bază de cerere, se vor adresa la oficiul din Turda al S.C. „URBANA” S.A. CLUJ, până la data de 10 septembrie 1992, pentru repartizare și achitarea contravalorii locuinței. (1490/A)

FIRMA PARTICULARĂ

Angajează (inclusiv pensionari):

- Bobinatori motoare electrice
  - 2 maiștri bobinatori
- Informații: zilnic între orele 8-10, la telefonul 15-73-44. (1487)

„CANORA”

Vinde, prin magazinul din Florești, Str. Avram Iancu nr. 107, ZAHĂR DUBLU RAFINAT, import Ungaria, în saci de 50 kg, la prețul de 210 lei/kg.

De asemenea, „CANORA” vinde, prin magazinul din Cluj-Napoca, Str. Eroilor nr. 10:

- telefoane fără fir
- telefoane simple
- calculatoare de birou
- baterii auto
- tehnică de calcul. (21639)

FILIALA TERITORIALĂ ROMSILVA R.A. CLUJ

Str. Horea nr. 7

Organizează concurs pentru ocuparea postului de CONTABIL la C.F.P. Dezmir. Concursul va avea loc în data de 15 septembrie 1992.

Se primesc numai bărbați.
Înscrieri și relații până la data de 14 septembrie 1992, la sediul sau la telefonul 13-28-48/186. (21655)

S.C. „CENEAN-TRANS”

organizează:

- EXCURSII în TURCIA și POLONIA
  - INCHIRIAZĂ AUTOCARE celor interesați
- Informații: telefon 11-29-48 și 11-69-21, int. 137, Str. Pitești nr. 7. (21670/A)

S.C. „CENEAN-TRANS”

oferă:

- SERVICII de transport marfă cu autocamioane de 10-20 tone, produse petroliere și lubrifianți cu autocisterne de 16,5 tone - în trafic intern și internațional.
- Telefon 11-29-48 și 11-69-21, interior 137, Str. Pitești nr. 7. (21670)

A.J.V.P.S. CLUJ

organizează

în data de 15 septembrie 1992, concurs pentru ocuparea a două posturi de PĂDURAR DE VINĂTOARE la Filiala Cluj și Cimpia Turzii.

- Condiții:
- vechime de minim 5 ani în silvicultură sau studii cu profil silvic, veterinar sau zootehnic
  - domiciliul stabil în comuna Așchileu, respectiv Cimpia Turzii
  - să fie membru vinător al A.V.V.P.S. Cluj. (1489)

S.C.C.A. „CONSTRUCTORUL”

Str. Avram Iancu nr. 19
execută

prompt (în regim de urgență) lucrări de:

- zidărie, betoane, parchete, sobe, izolații termice, instalații sanitare, electrice, încălzire centrală și confecții metalice - până la apariția timpului friguros

- Comenzile se vor executa, în ordinea lansării lor, putând fi depuse la următoarele adrese:
- CLUJ-NAPOCA - Str. Avram Iancu nr. 19
  - TURDA - Str. Inundată f.n.
  - DEJ - Str. Uriului nr. 7. (22333)

FEDERAȚIA PATRONALĂ MINIERĂ „PATROMIN”

Cu sediul în Cluj-Napoca, str. Horea nr. 78,
telefon 13-20-76

organizează

concurs pentru ocuparea postului de:

- JURISCONSULT
- Concursul va avea loc în data de 16 septembrie 1992, ora 10,00.

Condiții:

- studii superioare juridice cu o vechime în specialitate de minimum 8 ani.

Cererile de înscriere la concurs vor fi prezentate la sediul firmei (etaj 3, camere 65), până la data de 7 septembrie 1992.

Relații suplimentare la adresa susmenționată. (1488)

CAMERA DE COMERȚ ȘI INDUSTRIE CLUJ

informează

agenții economici din județul Cluj că redacția revistei „DIPLOMATIC WORLD”, care apare la New York în condiții grafice deosebite, intenționează să editeze un volum special dedicat sesiunii a 46-a (1991) a Adunării Generale a O.N.U.

În cadrul acestei publicații se intenționează a se pune la dispoziția fiecărei țări, contra cost (10.000 dolari), o pagină ce poate fi folosită la libera alegere (respectiv, prezentare generală, reclame turistice sau de altă natură).

Informații și relații suplimentare, la sediul Camerei de Comerț și Industrie Cluj, camera 28, telefon: 11-17-43/166. (1493)

S.C. SALTO S.R.L. CLUJ

organizează

concurs pentru ocuparea unui post de:

- Secretară-dactilografă
- Condiții:
- vîrsta maximă 28 ani, necăsătorită, cu disponibilități pentru program flexibil
  - cunoașterea a cel puțin două din limbile: engleză, germană, franceză, maghiară
  - cunoștințe minime pentru lucrul pe PC
  - fizic agreabil

Interviu și concurs în data de 5 septembrie 1992, ora 12,00, la sediul firmei din str. Observatorului OS 1.

Informații suplimentare la sediul firmei sau la telefonul 11-19-29 și 11-29-77. (22391)

S.C. „NAPOMAR” S.A. CLUJ-NAPOCA

Bulevardul Muncii nr. 14

anunță

licitație de oferte privind:

- Repararea căminului de nefamiliști al S.C. „NAPOMAR” S.A., situat în Cluj-Napoca, Str. Fabricii nr. 130.

Licitația va avea loc la sediul societății în data de 11 septembrie 1992, ora 10.

Informații suplimentare la telefonul 15-21-25, interior 132. (1485)

SOCIETATEA COMERCIALĂ „TARCUS” S.R.L. TURDA

Piața 1 Decembrie 1918 nr. 34-36 (BIG)

Vinde ZAHĂR, en-gross și en-detail, la prețuri avantajoase.

Telefon 31-10-77. (21770)

GRUPUL ȘCOLAR DE EXPLOATAREA ȘI INDUSTRIALIZAREA LEMNULUI CLUJ-NAPOCA

Str. Horea nr. 51, telefon 13-02-30

Face înscrieri pentru ȘCOALA DE UCENICI în meseriile:

- PRELUCRĂTOR MASE LEMNOASE (timplar) - 30 locuri
  - CERAMIST - 30 locuri
- Înscrieri se fac în perioada 1-10 septembrie 1992, la sediul școlii
Școala dispune de internat cu condiții bune de cazare și servire a mesei. (1486)

**REGIA AUTONOMA A IMPRIMERIILOR
IMPRIMERIA „ARDEALUL” CLUJ**

Execută pe bază de comandă agende și calendare pentru anul 1993 în modele diferite cu posibilități de reclamă a produselor dumneavoastră. Mostrele pot fi consultate la sediul Imprimeriei din B-dul 22 Decembrie nr. 146 Cluj Serviciul Comercial unde se primesc și comenzile până la 15 septembrie 1992. Nu pierdeți ocazia pentru a face reclamă produselor dumneavoastră! Relații suplimentare la sediul Imprimeriei sau la telefon 14-51-15/129; 128.

GRUPUL ȘCOLAR INDUSTRIAL ENERGETIC

În perioada 1-5 septembrie efectuează înscrieri pentru:

- ȘCOALA POSTLICEALĂ - specialitatea proiectant electro-energetic
Taxa de înscriere - 900 lei.
Admiterea va avea loc în perioada 9-13 septembrie.
- Școlarizarea se va face după ora 14.00.
- În perioada 12-14 septembrie se efectuează înscrieri pentru
- CLASA XI-a seral, fără concurs de admitere (se admit absolvenții ai clasei a X-a de liceu, serii anterioare)
- În perioada 1-10 septembrie efectuează înscrieri pentru:
- școala complementară pentru meseria de BOBINATOR;
- clasa a X-a seral (se pot înscrie absolvenții școlii complementare de ucenici)

Informații suplimentare la secretariatul liceului. (1502)

TRANS EUROPA S.R.L.

Organizează, în fiecare JOI, excursii în POLO-NIA, la WARȘOVIA. Preț 8.500 lei plus 12 DM cazare. Informații și înscrieri la HOTEL „MELODY”, camera 103, de LUNI până VINERI, între orele 9-17. Telefon 11-74-65, camera 103. VĂ AȘTEPTĂMI (21873)

**S.C. „OLVITAL” S.R.L.
PRIN AGENȚIA DE TURISM**

anunță:

- Excursii CLUJ-NAPOCA - BUDAPESTA - GYOR, în fiecare miercuri
- Deschiderea AGENȚIEI IMOBILIARE
- Vinzări EN-GROS

Informații: la sediul din Str. Sinaia nr. 9, telefon 18-54-10. (22419)

SOCIETATE COMERCIALĂ

Angajează ȘOFERI pentru activitatea de TAXI-METRIE. Informații: telefon 11-11-28 și 11-12-28. (22284)

**Spațiu comercial central
în LOCAȚIE DE GESTIUNE**
Relații: Cluj, tel. 11.23.74
(22190)

**S.C. COMEROMIMPEX
S.R.L. CLUJ-NAPOCA**

Str. TRAIAN nr. 65
Tel.: 13-28-12; 13-76-32;
13-76-34
ANGAJEAZA:

1. JURISCONSULT (1 post)
absolvent al învățământului superior de specialitate;
  2. PRIMITORI-DISTRIBUTORI (6 posturi)
Condiții:
● se angajează numai bărbați
● să fie absolvenți de învățământ liceal sau postliceal economic, promoția 1992
  3. MUNCITORI ELECTROTEHNICIAN (4 posturi)
Condiții:
● se angajează numai bărbați
● să fie absolvenți de învățământ liceal sau postliceal de specialitate, promoția 1992.
- Informații suplimentare, la sediul societății zilnic între orele: 10-16; sâmbătă 10-12. (22307)

**SOCIETATEA „FLASH” COM S.R.L.
PRESS INTERNAȚIONAL**

deschide
în municipiul Cluj-Napoca JOC DE INTR-AJUTORE BĂNEASCA
La suma cotizată, de la 3.000 la 30.000 lei, se încasează în minim 8 săptămâni de 6 ori mai mult. FIȚI PRINTRE PRIMII
Adresa societății va fi anunțată în zilele „ADEVARUL DE CLUJ” și „MESAGERUL”. (21965)

**-mica-
PUBLICITATE**

Vinzări-cumpărări

- Casă de vânzare, în satul Feiurdeni la 15 km de Cluj. Informații la telefon 14-72-60.
- Cumpăr bloc motor D 1310. Tel. 17-02-41, între orele 16-21. (22420)
- Vind casă familială pe Bd. Muncii nr. 217 plus grădina pomii, posibil spațiu privatizare, lângă cantina CUG. Se poate vedea sâmbătă 5 septembrie, 1992 de la ora 10 până la ora 18. (22404)
- Vind aragaz cu 4 ochiuri (25.000 lei), masă de bucătărie, scaune și tabureți, masă nouă de furnir. Tel. 17-42-10. (22431)
- Vind instalație recepție satelit 90.000 lei, modulatoare TV diferite canale 3000 lei. Plopilor 60, ap. 4. (22428)
- Vind 2 garaje din tablă demontabile, ieftine. Tel. 14-84-88. (22423)
- Vind caroserie Dacia 1300, tapițerie cu scaune Dacia 1300, capote față, spate și uși spate Dacia 1300. La telefon 13-66-73, între orele 16-20. (22432)
- Vind garsonieră. Telefon: 16-00-68. (21887)
- Vind video nou, sigilat, „Orion” și microfoane Japan. Telefon 17-29-31, după ora 16. (21889)
- Vind PNA bobinat. Telefon 15-05-50. (21891)
- Vind, convenabil, dormitor, comodă, raft bibliotecă. Telefon 11-83-51. (22321)
- Cumpăr parbriz VW Passat 1977. Angajează tânără pentru activitate comercială. Tel. 12-23-83. (22435)
- Vind caroserie Dacia 1310 de 7 ani și lunetă spate Dacia plus parbriz față Volkswagen Variant. Str. Lunetei nr. 25. (22444)
- Vind urgent garsonieră I, în Mănăstur. Tel. 16-76-46. (22441)
- Vind 2 fotolii-pat noi. Telefon 14-20-54. (22440)
- Vind planșeu pedalier, masă, prag Dacia 1300. Telefon: 16-48-60. (22443)

INCHIRIERI

- Dau în chirie, două garsoniere situate în Zorilor, respectiv Gheorgheni. Prefer valută. Tel. 15-61-78. (21825)
- Caut un apartament mobilat, cu telefon, zonă Hășdeu, Zorilor, Observator, Telefon 12-30-69. (21860)
- Dau în chirie, pe termen lung, apartament 4 camere cu sau fără mobilier, în Mănăstur (lângă Big). Telefon 16-65-93, după ora 20. (22236)
- Închiriez, ultracentral, apartament 2 camere, dependențe, cu telefon. Plata valută. Telefon 18-04-10, între orele 18-20. (22278)
- Dau în chirie, la o studentă, una cameră, telefon - ap. 3 cam. confort - Calea Dorobanților, pe valută. Chiria anticipat. Telefon 11-01-98; 11-41-98. (22275)
- Studenți căsătorii caută apartament sau garsonieră de închiriat. Tel. 14-00-03, între orele 16-20. (21761-A)
- Caut pentru închiriat garaj cu groapă și lumină, aproape de centru. Telefon 13-30-44. (21691)
- Garsonieră de închiriat în Timișoara. Informații: la telefon 95/24-20-21, Bota. (22317)
- Dau în chirie apartament. Plata în valută. Telefon 18-13-39 sau 18-08-86. (21665)
- Dau în chirie spațiu comercial 45 mp. Telefon 11-34-97.
- Tânăr licențiat caută de închiriat garsonieră (ne)mobilitată sau apartament cu 2 camere ne-mobilat. De preferință în zonele Pata, Gheorgheni, Calea Dorobanților. Oferte: zilnic la telefon 14-21-70, între orele 9-13 și după ora 19. (21833)
- Închiriez sau vind gheretă amplasată în Mănăstur. Telefon 16-55-91, după ora 18. (21664)
- Dau în chirie, pe valută, apartament 2 camere, Mănăstur, cu telefon, frigider, aragaz. Tel. 14-54-09. Păstrați anunțul. (22372)
- Dau în chirie 2 camere mobilate, str. Pata, pe valută. Telefon 13-17-41. (22371)
- Închiriez apartament 3 camere, mobilat, în cartierul Gheorgheni, pe valută. Telefon: 16-62-82. (22367)

DIVERSE

- Societate comercială, angajează o tânără, corectă, la Bar, cu un salariu modest, cazare și mâncare. Str. Dragalina nr. 66, Cluj. (22304)
- S.C. „BEPA” SRL primește zilnic, între orele 9-17, autoturisme spre vânzare la parcul auto special amenajat la sediul Societății din Cluj-Napoca, str. Fabricii de zahăr nr. 44. Telefon 15-16-51. (22327)
- Inginer specialitate aut. și calculatoare meditez matematică orice nivel. Tel. 14-95-25. (22362)
- Mulțumiri echipei dr. Ciuțiră Ionel, asistentelor Sălăpcean Maria și Deleanu Claudia de la Spitalul de boli contagioase, pentru promptă și competentă intervenție în vederea salvării bolnavei Gavriș Lucreția. (21668)

- NOU!!! Jaluzele materiale plastice tip „Neckerman” diferite culori. Tel. 16-39-34. (21685)
- Medic solicit împrumut 500.000 pe 6 luni prin notariat. Ofer garanții: dobândă negociabilă. Telefon 14-29-41. (21662)
- Ofer spațiu bun privatizare, acces stradă, pentru en-gross sau alte activități și spațiu depozitare 50 mp, cartierul Gheorgheni. Telefon 15-80-65. (22398)
- Transportăm marfă 8 tone. Telefon 16-12-12. (22403-A)
- Asigur transport persoane cu microbus Franța-Germania. Plecare 14-20 septembrie. Tel. 17-14-17. (22414)

- TERASA-BAR M & Scaută ospătar-barman. Str. Clinicilor nr. 9, după ora 12. (22356)
- Tineri căsătorii îngrijim virstnici contra cedării contract locuință. Telefon 11-95-72, zilnic după ora 15. (22364)
- Executăm luminări pentru cununie. Telefon 15-34-20, după ora 16. (22399)
- Economistă întocmesc evidente contabile pe calculator, după ora 16. Telefon 15-34-20.
- Profesor pensionar ofer locuință în centru, gratuit, unei doamne pensionară fără obligații, cu condiția de ajutor menaj. Telefon 13-23-95. (21882)
- Transport marfă până la 5 to. camion Inchiș. Tel. 11-53-60 DM. (21884)
- Caut împrumut până la 500.000 lei, cu dobândă, la înțelegere - (posed garanție). Telefon 17-63-88. (21693-A)

SCHIMBURI

- Schimb apartament 2 camere, proprietate, București, cu similar Cluj-Napoca. Relații la telefon 14-86-47, după ora 18. (22283-A)
- Schimb garsonieră confort redus, cu confort I, sau apartament. Suport diferență. Telefon 16-43-47 sau 14-06-52. (22216)
- Schimb garsonieră, confort I - Mărăști, cu apartament 2 camere sau similar Mănăstur. Telefon 16-50-67, până la ora 17.

- Schimb apartament trei camere cu două diferențe. Telefon 17-12-95. (21838)
- Schimb apartament 4 camere, Mănăstur-Sud, cu apartament 2-3 camere, plus diferență. Telefon 14-37-76. (21847)
- Schimb apartament ICRAD 3 camere, confort I, parter, cu o garsonieră Gh. Dima nr. 10, ap. 1. Zorilor. (22404)
- Schimb apartament 2 camere, ICRAD, bloc vechi, strada Horea, cu o garsonieră central Grigorescu. Tel. 13-16-57. (22421)
- Facem schimb sau (varianta) de locuință din Turda în Cluj, casă particulară sau apartament. Casa are 2 camere, bucatărie, antreu, 4 focuri de gaz, curte, apă în curte și vie. Str. Dorobanților nr. 15, spre Lacul sărat zis Durgău, Turda. Informații: tel. 17-20-82, Cluj.
- Schimb casă ICRAD, 2 camere, bucatărie și grădina, cu apartament 2-3 camere. Calea Dorobanților nr. 50, ap. 16.
- Schimb garsonieră proprietate, confort, Grigorescu, cu apartament 2-3 camere, ICRAD sau proprietate. Tel. 13-22-09.
- Schimb garsonieră confort I, proprietate, cartier Gheorgheni, cu apartament. Diferență avantajasă. Telefon 15-57-41, orele 19-21. (22447)
- Schimb 2 garsoniere confort I, Mănăstur, pentru apartament confort I, cu 2 sau 3 camere. Tel. 16-76-46. (22441-A)
- Schimb apartament 3 camere, proprietate, Cimpia Turzii, cu Cluj. Telefon 11-69-27, orele 8-15. (21894)
- Schimb garsonieră confort I, Cimpia-Turzii, cu similar Cluj. Telefon 11-69-27, orele 8-15. (21895)
- Cine a văzut sau găsit un pui de cățea, alb cu pete negre, aflat sub tratament medical, în zona străzii Pietroasa, este rugat să anunte la telefon 14-44-57. Recompensă. (22449)
- Pierdut rechinez maro. Telefon 17-05-60. Recompensă. (21662)
- Nagy Nicolae, pierdut autorizație nr. 7326 din 17.01.1991 activitate transport mărfuri, liberat de Prefectura Cluj. declar nulă. (21890)

mica
PUBLICITATE

MATRIMONIALE

- Tinăra brunetă, studii medii, doresc cunoștință tinăra 28-33 ani pentru prietenie-căsătorie. O.P. 12, C.P. 822 cu foto pentru Elly. (22385)
- Creștină, brunetă, studii medii, doresc cunoștință tinăra creștin 28-32 ani pentru prietenie-căsătorie. O.P. 12, C.P. 822 cu foto pentru Atena. (22396)
- Văduvă intelectuală 56 ani, prezentabilă, doresc cunoștință cu domn român sau italian prezentabil, situație materială bună. Oferte O.P. 9, C.P. 556 Cluj-Napoca. (22400)

VINZARI CUMPARARI

- Cumpăr garsonieră, apartament, casă sau contract. 11-57-15; 14-19-70, după ora 20.00. (22313)
- Vind motocicletă Voshod 175 cmc cu 6000 km, stare excelentă. Telefon 13-85-73. (22361)
- Cumpăr urgent bonuri benzină. Tel. 17-14-17. (22370)
- Vind urgent Ford Transit - Bus Diesel. 6.500 DM. Telefon 17-14-17. (22369)
- Vind Renault 20. Informații: zilnic după orele 18, tel. 18-79-75. (22368)
- Vind brazi pentru foc sau chereștea, segmenti, vibrochen și cuzineți R 1, pentru Dacia 1300. Tel. 14-47-80, orele 8-10 și 17-23. (21848)
- Vind cazan baie termolizant, aproape nou. Telefon 15-80-65. (22398-A)
- Vind tabureți cu spătar. Primim piese auto noi în regim de consignatia. Telefon: 16-12-12. (22403)
- Cumpăr urgent forinți, avantajos. Vind BMW - 316, excepțional. Tel. 11-75-09. (22439)
- Vind două mașini „Singer”, una cismărie și una casnică. Telefon 11-92-38.
- Vind casă din lemn, demontabilă, cu țigla și apartament 3 camere, cartier Mărăști. Telefon: 14-01-53. (21903)
- Vind mașină de cusut „Nicoleta”, nouă. Telefon 14-00-29. (22450)
- Cumpăr bonuri de benzină. TAXI - fac curse lungi. Telefon 12-06-24. (21794-A)
- Cumpăr dolari Canada. Telefon 15-61-78. (21825)
- Vind mobilă în stare foarte bună. Tel. 14-50-56. (21811)
- Vind video player Orion, japonez, sigilat, cu telecomandă. Cumpăr forinți. Tel. 14-58-35. (21786)
- Vind mobilă de bucătărie, roșie. Telefon 18-04-10, între orele 18-20. (22278-A)
- Vind 10 ari teren în Făget. Preț negociabil. Telefon 12-14-85. (21736)
- Vind sau închiriez două containere aluminiu. Telefon 18-97-76, orele 18-20. (22204)
- Vind sau închiriez spațiu comercial productiv, vad bun, curent trifazic. Tel. 13-79-27. (21688)
- Vind discuri și compact discuri diverse. Magazin INTEX, Moților 90. (23500-C)
- Cumpăr apartament 3-4 camere și garsonieră. Prefer zonă centrală. Tel. 18-78-03, orele 17-20. (22323-A)
- Vind pul dalmațian. Telefon 17-92-73. (21836)

- Vind casă, cu gospodărie, 5 camere, dependințe, curte, loc de garaj, în Turda. Informații: la telefon 95/13-30-39, între orele 19-21. (22331)
- Vind mașină de tricotate Neumann cu 2 fonturi. Telefon 16-66-09, între orele 18-20. (21656)
- Vind, convenabil, apartament 3 camere, aranjat, ultramodern, panoramă deosebită. Tel. 16-56-87. (21653)
- Vind Opel Kadett GSI, pentru pretențioși. 14.000 DM. Telefon 11-45-06. (21661)
- Vind videorecorder nou, TV color, aspirator, bicicletă import. Tel. 15-17-63. (22334)
- Cumpăr bonuri de benzină. Tel. 16-52-39. (22337)
- Vind mașină de cusut electrică. Telefon 11-57-58, orele 15-18. (22360)
- Vind urgent mașină de înghetată RDG, cu două manete, la preț de 500.000 lei, două lăzi frigorifice la 50 mii lei, una buc. și bidoane aluminiu de 1/10 și 1/25 la preț negociabil. Telefon 12-72-98, dimineața. (22359)
- Vind două apartamente cu trei camere, pe valută. Telefon 16-75-33; 18-08-40. (22357)
- Vind apartament 3 camere, confort 2, Grigorescu. Telefon: 18-34-03. (21672)
- Cumpăr mașină Lada preferabil Combi și garsonieră. Telefon 18-65-23. (21673)
- Vind ARO Diesel 240 cu 42.000 km. RFG, dubită Ford marfă și persoane 1600 cmc, Datsun Sport Moto 1100 cmc și Ford Sierra. Telefon 13-19-70. (21896)
- Vind casă nouă în Luna de Sus; 360 mp, grădină, 10 km de Cluj și apartament 3 camere, confort I, etaj IV Mănăștur. Telefon 12-37-47, după ora 16. (21669)
- Vind urgent 200 kg. miere polifloră. 600 lei kg. Telefon: 17-55-34. (21830)
- Vind sufragerie „Luminița” 100.000 lei și mașină de tricotate nemțească. Tel. 15-53-24. (21835)
- De vânzare două mașini Renault 12 și Volkswagen Golf. Informații: Hașdeu, cămin 7, camera 33. Tel. 11-79-56; 11-85-94. (21831)
- Vind orgă electronică LE-VIS, nouă. Telefon 11-50-61. (21832)
- Vind dulap cu două uși, stare foarte bună, culoare mahon. Telefon 14-53-64. (22335)
- Vind Istoria Literaturii de Călinescu. Telefon 14-45-36. (22363)
- Vind calculator parțial compatibil IBM, 256 RAM, unitate 720, 3-5, 58.000 lei. Mehedintzi 45, bloc G 12, ap. 89. (22384)
- Vind albine: 10.000 cu ladă, 7.000 - fără. Tel: 16-47-23. (22365)
- Vind Opel Senator model 1986, Opel Rekord model 1980, Ford Escort model 1984, înmatriculate. Tel. 14-03-97. (22373)
- Vind C 64 și anexe. Telefon 15-21-91. (19-20). (22374)
- Vind gheretă metalică (3,5 X4,5), neamenajată, amplasată în Piața Mărăști. Preț informativ 390.000 lei. Telefon 14-43-08; 14-19-20. (22376)
- Vind șifonier 3 uși, dulap cu vitrină, pat de 2 persoane, canapea extensibilă, masă și scaune, 2 fotolii, cuier, mobilă de bucătărie, televizor alb-negru, joi 3 septembrie, ora 15, la Lic. Ind. nr. 3 „16 Februarie”. telefon 14-35-09. (22379)
- Vind Ford Fiesta, preț avantajos. Tel.: 12-41-04, după ora 15. (22380)
- Vind trei camere Mănăștur. Telefon 16-07-02, după ora 16. (21840)
- Vind video Player Orion, japonez, telecomandă, sigilat - 70.000 lei. Tel. 14-32-52. (21837)
- Vind tractor U 650 și motor. Informații la tel. 17-51-19, între orele 18-22. (21843)

- Vind dulap două uși, masă televizor, șase scaune albe, trăsucică. Telefon 15-71-94. (92389)
- Vind Ford Scorpio și Renault GTS, după ora 15. Telefon 13-66-22. (21851)
- Vind masă de biliard și scaune pentru bar. Tel. 13-49-90. (22394)
- Cumpăr Trabant pentru piese. Tel. 16-76-24. (21845)
- Vind diapozitive color proces E 6, profesionale, format 6X6, asigur dezvoltarea. Telefon 15-35-84, orele 16-18. (22386)
- Vind osciloscop, 100 MHz, garanție un an. Tel. 15-05-66, orele 8-20. (21852)
- Vind Golf Diesel, 1984, consum 5 l/100 km și Fiat Regata 1984, consum 6 l/100 km, stare ireproșabilă. Tel. 16-06-41. (21855)
- Vind mobilă Bobilna și fotoliu-pat. Telefon 17-45-50. (21582)
- Vind urgent și convenabil, instalație interfon P.T.R. 80 posturi. Preț negociabil. Telefon 17-27-96, după ora 16. (21866)
- Vind miere de albine. Informații, telefon 16-22-01. (21864)
- Vind 25 cutii faianță albă, calitate 1-a. Telefon 12-40-03. (22410)
- Vind urgent apartament 4 camere. Telefon 16-49-00. (21857)
- Vind Moskvici pentru piese de schimb. Telefon 13-50-77. (21867)
- Vind: mobilă bucătărie și sufragerie (tip vechi), dulap 2 uși, canapele, noptiere; medicamente: Panangin, Proectin, Nitropenton, Cavinton, Corontin, Dopegyt, Digocin, Venoruton, Heminton. Telefon 11-92-96, str. Dostoevski 63, Vasilescu. (22418)
- Vind 8 mese, 32 scaune pentru privatizare. Str. Gh. Diema nr. 20, ap. 4. (21877)

DECESE COMEMORARI

- Cel mai bun, cel mai iubit și devotat soț și tată, **CHERECHEȘ NICOLAE**, în vîrstă de 46 ani, ne-a părăsit pe neașteptate, lăsîndu-ne sufletele zdrobite de o durere nesfîrșită. Nimic și nimic din lume nu ne vor putea înlocui, dragostea cu care ne-a înconjurat în permanență. Ceremonia înmormîntării va avea loc vineri, 4 septembrie, ora 13, la capela nouă a cîmîntirului Mănăștur. Chipul său, va rămînea închinat la sufletului nostru. Te vom plînge mereu. Soția Maria și fiul Nicu. (22314)
- So implinesc 3 ani de cînd scumpul nostru nepot **RĂZVAN ANCA** ne-a părăsit. Nu-l vom uita niciodată. Bunicii de la Turda, Ersilia și Sabin. (22173)
- Cu nemărginită durere anunțăm că s-au scurs șase luni de cînd inima tinăra a scumpel noastre soții și mame, **MARIA VITEJEANU**, a încetat să mai bată. Nici lacrimile, nici timpul și nimic din frumusețile lumii, nu vor putea șterge din sufletele noastre durerea. Căndela dragostei noastre îi va veghea de-a pururi somnul. Soțul Grigore și copiii Marian și Simona. (22314)
- Pios omagiu unchilului nostru drag **SAS ALEXANDRU**. Familia Buturcă Flaviu. (21657)
- Sîntem alături de colegul nostru Nyeșgal Istvan, în marea durere pricinuită de pierderea mamei dragi. Colegii de serviciu At. întreprinere - Fortpres. (22378)
- Sincere condoleanțe colegului nostru Radu Dan, la pierderea tatălui. Colegii de la serviciul comercial. (22422)

- La 6 luni de la trecerea în eternitate readucem în memoria celor care l-au cunoscut și apreciat pe fiul nostru soț și tată, **ING. DRĂGAN OCTAVIAN**. Dumnezeu să-l odihnească sufletul bun. Familia. (21660)
- În aceste clipe de profundă durere în suflet, încercate de familia Sas, ne alăturăm cu încreștă noastră compasiune, cu o rugăciune și o lacrimă pe mormîntul celui care a fost unchiul nostru **SAS ALEXANDRU**. Marian, Rodica și Septimiu Chira. (21659)
- Pios omagiu și veșnică recunoștință iubitei noastre mame **MARIA BICA**, la șase luni de la deces. Comemorarea va avea loc sîmbătă, 5 septembrie, ora 12, la cîmîntirul Central. Ne-lu, Stela și Genu cu familiile. (22345)
- Un ultim și pios omagiu stimatului nostru coleg **BREBAN DANIEL**. Colectivul I.C.P.M. (21671)
- **PETRUȚA**, vei rămîne veșnic în inimile noastre. Familia Fătu. (21842-A)
- Sincere condoleanțe familiei Bărburaș Petru, în aceste clipe grele, la dispariția fiicei lor **PETRUȚA**. Vasile și Silvia Poțrușan. (22382-A)
- Sîntem alături de familia Bărburaș Petru, în aceste clipe grele. **PETRUȚA**, nu te vom uita. Fam. Rusu T. și Matei H. (22383-B)
- Prin plecarea ta **PETRUȚA**, pămîntul a pierdut o floare. Cristian. (21842)
- Sîntem alături de Mîmi Cipcigan, în marea durere pricinuită de pierderea fratelui drag din Ocna Mureș. Colegii de la Of. Calcul „Terapia”. (22333)
- Sîntem alături de colega noastră Pojar Feneșan Veronica, în marea durere pricinuită de trecerea în neființă a fratelui drag. Colectivul Oficiului PTT Cluj 1. (21841)
- Calde mulțumiri tuturor celor care au fost alături de noi, în marea durere pricinuită de dispariția dragului nostru soț, tată, frate, bunice și soțu **BONAI LADISLAU**. Familia îndoliată. (22405)
- Dragă... El, sîntem alături de tine în momentele grele pricinuite de moartea tatălui tău. Colegii de la Compartimentul tehnic și CTC, S.C. Flmaro S.A. (21861)
- Viorica Enea cu familia, rudele și prietenii apropiați, cu profundă durere anunțăm încetarea din viață a prețutului nostru soț, unchi, naș și prieten devotat **AUGUSTIN A. ENEA**, născut în comuna Jichișul de Jos, la 23 aprilie 1913, ale cărui suferințe au fost întrerupte în ziua de 1 septembrie 1992, prin trecerea la cele veșnice, după o lungă și grea suferință. Ceremonia înmormîntării va avea loc în ziua de 4 septembrie 1992, ora 12 din capela cîmîntirului Central din Cluj-Napoca. (21379)
- Sîntem alături de fiul nostru Cornel Cazan, în marea durere pricinuită de pierderea mamei dragi. Sincere condoleanțe. Nașii Mariana și Vasile Moldovan. (21872)
- Un ultim omagiu prietenului nostru **ENEA AUGUSTIN**. Condoleanțe familiei, Familia N. Dimitriu. (22417)
- Nici lacrimile, nici timpul, nimic din frumusețile lumii, nu vor putea șterge din sufletele noastre trecerea în eternitate a fiului nostru **RĂZVAN ANCA**, de la al cărui deces se implinesc 3 ani. Stujba religioasă de pomnire va avea loc sîmbătă 5 septembrie 1992, ora 9, la cîmîntirul Mănăștur. Dumnezeu să-l odihnească în pace! Familia îndoliată. (21875)

- O inimă a încetat să bată. Un zîmbet a înghețat pe buze. Ochii luminoși ai prietenei noastre dragi **PIA BOAC** s-au închis pentru totdeauna. Cuvintele nu pot reda durerea care ne-a cuprins. Chipul ei va rămîne pururi în amintirea noastră. Sîntem alături de domnul Boac Danclu Gheorghe și familia îndoliată. Familia Coluțiu. (21879)
- Regretăm dispariția prematură a colegel noastre **IUHOȘ MARIA**, fostă angajată la Școala de șoferi amatori. Transmitem sincere condoleanțe familiei îndurerate. Colegii din S.C. „ALFA” S.A. (21390)
- Cu adîncă durere anunțăm încetarea din viață a scumpului nostru soț, tată, soțu **HĂRĂGUȘ IOAN** în vîrstă de 47 ani, după o lungă și grea suferință. În mormîntarea va avea loc vineri, 4 septembrie 1992, ora 14, din capela nouă a cîmîntirului Mănăștur. Familia îndurerată. (21881)
- Va rămîne mereu vie în amintirea noastră imaginea bunului nostru fiu, frate, cumnat și unchi **CHERECHEȘ NICOLAE (PICU)**. Nașii Ana, Iosif, Rodica și Lilliana Crețu. (22133)
- Cu adîncă durere și tristețe vă anunțăm încetarea fulgerătoare din viață a iubitelui nostru soț, tată, soțu și bunice **ONISIE CRÎȘAN**, în vîrstă de 53 ani. În mormîntarea va avea loc vineri, 4 septembrie, ora 13, în comuna Borșa - Cluj. Familia îndurerată: soția Illeana, fiicele Dorina și Mariana, ginerele Ciprian și Sănyil, nepoțica Fauna. Odihnească-se în pace. (22462)
- Profund îndureratî ne despărțim de scumpul nostru frate, cumnat și unchi **NICOLAE CHERECHEȘ**, plecat prematur. Dintre noi. Sincere condoleanțe familiei! Fratele Iosif, cu familia. (22460)
- Sincere condoleanțe familiei Ing. Bărburaș Petru pentru trecerea în eternitate a fiicei sale dragi. Foșii colegi de la Stațiunea Jucu. (21915)
- Cu adîncă durere anunțăm încetarea din viață, după o lungă și grea suferință, a scumpel mele mătuși **MARIA MIRCEA**, de 84 ani. În mormîntarea va avea loc în data de 5 septembrie 1992, în cîmîntirul Central. Familia Sever Mureșan. (22190)
- Profund impresionatî de prematură și nedreapta trecere în neființă a tatălui și soțului nostru **CHERECHEȘ NICOLAE**, sîntem cu tot sufletul alături de iubita noastră mamă în aceste clipe grele. Fiica și ginerele: Gabi și Cristi Gorgan. (22460)
- Cu inimile pline de durere anunțăm încetarea din viață a iubitelui nostru frate, cumnat, **CHERECHEȘ NICOLAE (PICU)**, născut în Jucu de Mîjloc. Nu te vom uita niciodată. Frații și surorile cu familiile. (22460)
- Un ultim și pios omagiu aducem celui care a fost colegul nostru, **CHERECHEȘ NICOLAE (PICU)**. Sincere condoleanțe familiei îndurerate. Colectivul Secției scolare „Unirea” S.A. (22442)
- Ai plecat mult prea devreme de la mine dragul meu soț **DAVID GAVRIL**, la numai 60 ani, acum, cînd aveam mai multă nevoie de tine. Zadarnic te vom aștepta, nu-ți vom mai auzi glasul și vorbele calde cu care ne mîngîiași și înconjurai, nu-ți vom mai vedea chipul tău pentru care te vom plînge, toată viața. Din tot ce-a fost a rămas un dor nestîns. Soția Iulia, fiicele Felicia și Rodica cu familiile, nepoatele Iulia și Delia, Parasastul va avea loc azi, 3 septembrie 1992 la biserica ortodoxă Calvaria. (21874)
- Sincere condoleanțe familiei pentru pierderea prematură a celui care a fost soț, tată, soțu și bunice **CRÎȘAN ONISIE**. Locatarii din Piața Abator, bloc C 1. (22383)

ACASA DE EDITURA Napoca SRL
Acreditată prin S.C. nr.128/1991.
Judecătoria Cluj-Napoca.
Inmatriculată la Oficiul Registrului Comerțului județului Cluj, sub nr. J/12/308/1991 din 22.03.1991

COLEGIUL DE REDACȚIE ILE CĂLIAN (redactor șef); DAN REBREANU (redactor șef adjuncț); VALER CHIOREANU (redactor șef adjuncț); TRAIAN BARA (secretar general de redacție); NICOLAE PETCU; MARIA SÂNGEORZAN; RADU VIDA.

REDACȚIA: Cluj-Napoca, str.Napoca nr.16. TELEFOANE: 11.10.32 (redactor șef); 11.75.07 (redactor șef adjuncț și secretariatul de redacție); 11.74.18 și 11.74.90 (redactor); 11.73.07 (administratia și contabilitatea ziarului); Telex: 31444.
Fax: 11.28.28. Mica publicitate se primește zilnic între orele 9 - 16 str.Napoca nr.16 (la parter). Sîmbăta și duminica închis. Informații, reclame și publicitate la telefon 11.73.04.

Tiraj 23.134